

બાળકો અને
નવયુવાનો માટે

હાદી માસિક

સફર, હીજરી સન ૧૪૩૧,
જાન્યુઆરી - ૨૦૧૦

રૂ.
30/-

'y÷ „VTVthtu' العفو

અલ્લાહની નેક સિફતોમાં એક 'અલ ગફ્ફારો' પણ છે.

મહત્વના અર્થ : આ સિફતના ઘણાં અર્થઘટન વર્ણવવામાં આવ્યાં છે. તેમાંથી કેટલાંક અગત્યના અર્થઘટનો નીચે મુજબ છે.

(૧) બખ્શાવાવાળો અને ક્ષમા આપનાર (૨) રક્ષણ કરવાવાળો
(૩) આશ્રયદાતા (૪) એ તમામ વસ્તુઓથી રક્ષણ કરવાવાળો જેનાથી મનુષ્યમાં આધ્યાત્મિક-શારીરિક નબળાઈ કે રોગ આવે છે.

કુરઆનમાં આ સિફતનો પ્રયોગ :

કુરઆન મજીદમાં આ શબ્દનો ઘણી જગ્યાએ પ્રયોગ થયો છે. દા.ત. એક સ્થળે ઈર્શાદ થયેલ છે કે :
'ઈન્ના આમન્ના બે રબ્બેના - લે યગફેરાલના ખતાયાના વ મા અકરહતના એલયહે મિનસ્સારે - વલ્લાહો - ખરૂં - વ- અબ્કા' (સૂરએ તાહા આયત ૭૩)

ભાષાંતર : 'અમે અમારા પરવરદિગાર ઉપર ઈમાન લઈ આવ્યાં જેથી તે અમારા ગુનાહોને માફ કરે અને (તેને પણ) જે તમે અમારા ઉપર બળજબરીપૂર્વક જાદૂ કરાવ્યો અને અલ્લાહ સર્વશ્રેષ્ઠ અને (અનાદિકાળ સુધી - હંમેશા માટે) બાકી રહેવાવાળો છે.'

માઅસૂમીનના કલમાત : માઅસૂમીનના કલમાતમાં પણ આ સિફતનો ઘણાં મોટા પ્રમાણમાં પ્રયોગ થયો છે.

માઅસૂમીનની દુઆઓ : ઝિયારતો અને મુનાજાતો વિગેરેમાં આ સિફતનું ઘણું વર્ણન છે. દા.ત. માહે રમઝાનુલ મુબારકમાં દરરોજ પઢવાવાળી દુઆમાં આપણે પઢીએ છીએ કે 'અસ્તગફેરલ્લાહ રબ્બી - વ- અતૂબો-ઈલયહે-ઈન્નહૂ કાના ગફ્ફારા'

અનુવાદ : હું મારા રબ પાસેથી બખ્શિસ અને ક્ષમા માંગું છું અને તેનાથી જ તૌબાની યાચના કરું છું કેમ કે તે જ ઘણો જ ક્ષમા આપનાર છે.

વિશેષતાઓ અને ફાયદાઓ :

- (૧) ગુનાહોથી બચવા અને મનમાંથી દુનિયા પ્રત્યેનો પ્રેમ દૂર કરવા માટે નમાઝે જુમ્હા પછી સો વખત પઢવું જોઈએ કે 'યા ગફ્ફારો -ઈગફિર મૂનુબી-યા કહ્હારો'
'હે ક્ષમા આપનાર ! મારા ગુનાહોને ક્ષમા આપ. હે ક્રોધ દર્શાવનાર (મને તારા ક્રોધથી બચાવીને રાખજે) આ વઝીફાથી ઈન્શાઅલ્લાહ ઘણી જ જલ્દી મુરદ પ્રાપ્ત થઈ જશે.'
- (૨) દુઆના કુબૂલ થવા માટે અને તૌબા અને ઈસ્તિગ્ફાર માટે રાત્રે ૧૨૮૧ વખત 'યા ખરૂલ ગાફેરીન' નો વિદ કરવો લાભદાયક અને અસરકારક છે.

બઈસ્મેહી સુબહાનહૂ તઆલા

વહાલા બાળકો !

અસ્સલામો અલયકુમ !

મહોર્રમુલ હરામ કે જે માસ આપણાં માટે એક દીની પાઠશાળા હતો તે આવ્યો અને ઝડપથી પસાર થઈ ગયો. હવે પોતાની જાતે પોતાની પાસેથી હિસાબ લેવાનો સમય છે કે આ મોહર્રમના જમાનામાં “ફર્શો અઝાની પાઠશાળા” માંથી આપણે શું શીખ્યા અને તેનાથી આપણામાં શું ફેરફાર થયાં !

રસૂલ સ.અ.વ.ના દોહિત્ર (દીકરાના દીકરા) હઝરત ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ મદીનાથી નીકળતી વખતે જ પોતે શા કારણે આ કમાલ અને ખુર્રજ કરી રહ્યાં છે તેના ધ્યેય પણ સ્પષ્ટ શબ્દોમાં વર્ણવી દીધાં હતાં જેથી લોકોની વિચારધારા કોઈ અન્ય દિશામાં ફેટાઈ ન જાય.

આપ અ.સ.એ ફરમાવ્યું હતું: “હું મારા નાના (હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સ.અ.વ.) ની ઉમ્મતની સુધારણાં માટે આ કાર્યમાં લાગી ગયો છું” આપ અ.સ.ના આ વાક્ય ઉપરથી એ દિશાસૂચન મળે છે કે ઉમ્મત ૫૦ વરસમાં જ અવળે માર્ગે ચડી ગઈ હતી. એ વાત અંગે કોઈ બેમત નથી કે આપણે ફક્ત નબી સ.અ.વ.ની ઉમ્મત જ નથી પરંતુ સર્વશ્રેષ્ઠ ઉમ્મત પણ છીએ, તેથી આપણી જવાબદારીઓ પણ વધારે છે. તેથી આપણે વરસમાં ઓછામાં ઓછું એક વખત તો પોતાની જાત પાસે પોતાનો જ હિસાબ લેવો જોઈએ કે ક્યાંક આપણે પણ અવળે માર્ગે તો નથી ચડી ગયાં ને ! કે જેને કારણે આપણે હુસૈન અ.સ.ના વારસ હઝરત ઈમામે ઝમાના (અજ.)ની નારાજગી તો વહોરી નથી લેતાં ને ! અને આપ હઝરત (અજ.) ઉપર જે દુઃખના પહાડ તૂટી પડેલાં છે તે જ શું ઓછા છે કે ખુદા ન કરે આપણાં આમાલ પણ આપ (અજ.)ના દુઃખોમાં વધારાનું કારણ બને.

ફરઝાન્દે ઝહરા સરકારે મઝલૂમ સૈયુદ્દુશ્શોહદાને રસૂલ સ.અ.વ.ની ઉમ્મતની સુધારણાંની એટલી બધી ચિંતા હતી કે આપ અ.સ.એ પોતાનું સર્વસ્વ આ ધ્યેયની પ્રાપ્તિકાજે જ લુટાવી દીધું હતું.

સુધારણાંનો વ્યાપ વિશાળ છે. આપણે ઓછામાં ઓછું આપણાં સમાજ - આપણાં પોતાના ઘર અને આપણાં મિત્રો અને સબંધિઓ વચ્ચે સુધારણાંનું કાર્ય કરવું જ જોઈએ અને જે ઓછપ અને ત્રુટીઓ હોય તેમને દૂર કરીએ અને આપણાં ઝમાનાના ઈમામ (અજ.)ના હૃદયને પ્રસન્ન કરીએ.

અલ્લાહ આપણને આ માર્ગમાં સફળતા અર્પે ! આમીન !!

વસ્સલામ

એરે સરપરસ્તી હઝરતે હુજ્જત

અરવાહોના ફિદાહ, અજ્જલલ્લાહો તઆલા ફરજહુશરીફ

મહુમ જનાબ મોલાના આબીદ હુસૈન રીઝવી

સાહેબની યાદમાં

ધર્મ પ્રચારક-પ્રખર વિદ્વાન-કૌમના સંનિષ્ઠ સેવક :

આલી જનાબ મુખ્તારઅબ્બાસ વસાયા

મુદ્રિત્તલહૂની નિગરાનીમાં

મુખ્ય તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ રઝા ગરવી

કાર્યવાહક તંત્રી :

સૈયદ મોહમ્મદ અખ્તર

સહાયકો :

અહમદ રઝા મુરારહ

તાલીમરઝા અજમેરી

એહસાનઅલી રીઝવી

અનુવાદક :

સૈયદ મોહમ્મદ ફાઝિલ બુખારી

આઈ.એ.એસ. (નિવૃત્ત)

શુષોભન :

એ.પી. ગ્રાફીક્સ

વિગતો માટે સંપર્ક :

યુરોપ, અમેરીકા અને કેનેડા માટે :

અહ્દાજ મુખ્તાર અબ્બાસ સાહબ વસાયા

Bustan -E- Zehra Association

Mukhtar Abbas Vasaya

91, Longthronton Road, LONDON, SW 16 5QF

Tel. : 0044 - 2082866198 Mo.: 00447828958746

E-mail : movasaya@hotmail.com

ભારત, પાકીસ્તાન, આફ્રીકા, રિયુનીયન માટે :

હૌઝએ ઈલમીયહ ઈમામ ખુમૈની (રહ.)

ગોલ્ડન પાર્ક, વટવા, અમદાવાદ. ગુજરાત. ભારત - ૩૮૨૪૪૦

ફોન : ૦૭૯-૨૫૮૯૨૭૮૬, ૯૪૨૬૬૭૮૬૧૪, ૯૪૨૬૬૭૮૬૧૨, ૯૭૨૪૭૩૭૮૬૫

E-mail : hadimasik@yahoo.com

વાર્ષિક લવાજમ રૂ. ૩૦૦/-

કુરઆનના સૂરાઓ સૂરએ અલહમ્

આ સૂરામાં સાત આયતો છે. જનાબ જાબિરની રિવાયત પ્રમાણે રસૂલે અકરમ સ.અ.વ. એ ફરમાવ્યું છે કે ‘સૂરએ અલહમ્’ કુરઆનના શ્રેષ્ઠ સૂરાઓ પૈકી એક છે. આ સૂરો નમાઝનું એક અંગ છે. જો આ સૂરો નમાઝમાં પઢવામાં ન આવે તો નમાઝ બાતિલ થઈ જાય છે. આ એકમાત્ર એવો સૂરો છે જેને દિવસમાં દસ વખત પઢવું તે દરેક મુસલમાન માટે વાજિબ છે. જનાબ ઈબ્ને અબ્બાસ ફરમાવે છે કે ‘સૂરએ હમ્’ કુરઆનનો પાયો (બુનિયાદ) છે. જો મૃત્યુ પામેલી વ્યક્તિ પર સિતેર વખત પઢવામાં આવે તો તે પણ જીવિત થઈ જાય.

આ સૂરાના સિતેર નામો છે. જેમાં હમ્-ફાતેહા-અલકિતાબ-સબ્એ મસાની પ્રખ્યાત નામો છે. આ ટૂંકા (સંક્ષિપ્ત) સૂરામાં ખુદાની ઓળખ - ખુદાની સિફતો - કયામત - સૃષ્ટિની રચના વિગેરેનું સંપૂર્ણ વર્ણન છે. આ સૂરો પણ કુરઆનની જેમ શિફા બખ્શવાવાળો છે અને આ સૂરામાં શારીરિક અને આધ્યાત્મિક (આત્મા સંબંધી) બંને પ્રકારના રોગોનો ઈલાજ પણ છે.

આ સૂરો આપણને એ હકીકતથી વાકેફ કરે છે કે આપણે ગુલામ અને મજબૂર (ખુદાના મોહતાજ) છીએ. આપણો માલિક અને સર્વ શક્તિશાળી તો ફક્ત એક માત્ર ખુદા જ છે. આ સૂરો આપણને એ પણ જણાવે છે કે ખુદા સિવાય બીજો કોઈ ‘માઅબૂદ’ (ઈબાદતને લાયક) નથી અને આપણું સંપૂર્ણ અસ્તિત્વ તેને કારણે જ (તેની ઈચ્છાને આધિન) છે. આપણે તેની દયા અને કૃપાના મોહતાજ છીએ. તે આ જગતમાં પણ આપણો હાકેમ છે અને આખેરતમાં તો તેની જ સત્તા છે. જો કોઈ વ્યક્તિને ખુદા ઉપર સંપૂર્ણ વિશ્વાસ (આસ્થા) હોય તો તેને અન્ય કોઈથી બીક રહેશે નહીં.

સીધો અને સાચો માર્ગ ફક્ત કુરઆને કરીમમાં છે. જે માર્ગને અહલેબૈત અ.સ.એ આપણને ચીંધ્યો છે અને અહલેબૈત જ કુરઆનની સાચી અને સચોટ તફસીર (અર્થઘટન) કરી શકે છે. ઈમામ બાકિર અ.સ.થી રિવાયત છે કે ‘જ્યારે ખુદાએ ઈચ્છ્યું કે તે સૂરએ હમ્દને નાઝિલ કરે તો તમામ આવરણો (પડદા) હટાવી દેવામાં આવ્યાં અને અર્શ અને કુરસી સમક્ષ આ સૂરાની તિલાવત કરવામાં આવી. આ એક એવો સૂરો છે જે મક્કા અને મદીના બંને સ્થળોએ નાઝિલ થયો હતો અને આ એ સૂરો છે કે જ્યારે આ સૂરો નાઝિલ થયો ત્યારે શયતાને પોતાની માયૂસી પ્રગટ કરી હતી.’

હદીસનો ગુલહસ્તો

ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના ફરમાનો

(૧) પરવરદિગારની સર્વશ્રેષ્ઠ ઈબાદત :

ખુદાના બંદાઓનો એક સમૂહ જજત પામવાની લાલસામાં ઈબાદત કરે છે, તે વેપારીઓની ઈબાદત છે, અને એક સમૂહ જહન્નમની બીકને કારણે ઈબાદત કરે છે, તે ગુલામોની ઈબાદત છે, અને એક સમૂહ અલ્લાહની નેઅમતોનો આભાર માનવા માટે ઈબાદત કરે છે તે આઝાદ-સ્વતંત્ર લોકોની ઈબાદત છે, અને તે જ સર્વશ્રેષ્ઠ ઈબાદત છે.

(૨) ક્ષમા યાચના :

એવું કોઈ પણ કાર્ય ન કરો કે જે કાર્ય કર્યા પછી તમારે ક્ષમા યાચના કરવી પડે. મોમિન ક્યારેય એવું કાર્ય નથી કરતો કે જેનાથી તે (બીજાઓ સમક્ષ) ક્ષમા યાચના માટે મજબૂર થઈ જાય. પરંતુ મુનાફિક દરરોજ (આવી) ભૂલો કરતો રહે છે અને (તેને કારણે) તે (બીજાઓ સમક્ષ) ક્ષમા યાચના પણ કરતો રહે છે.

(૩) વિદ્યા અને બુદ્ધિ :

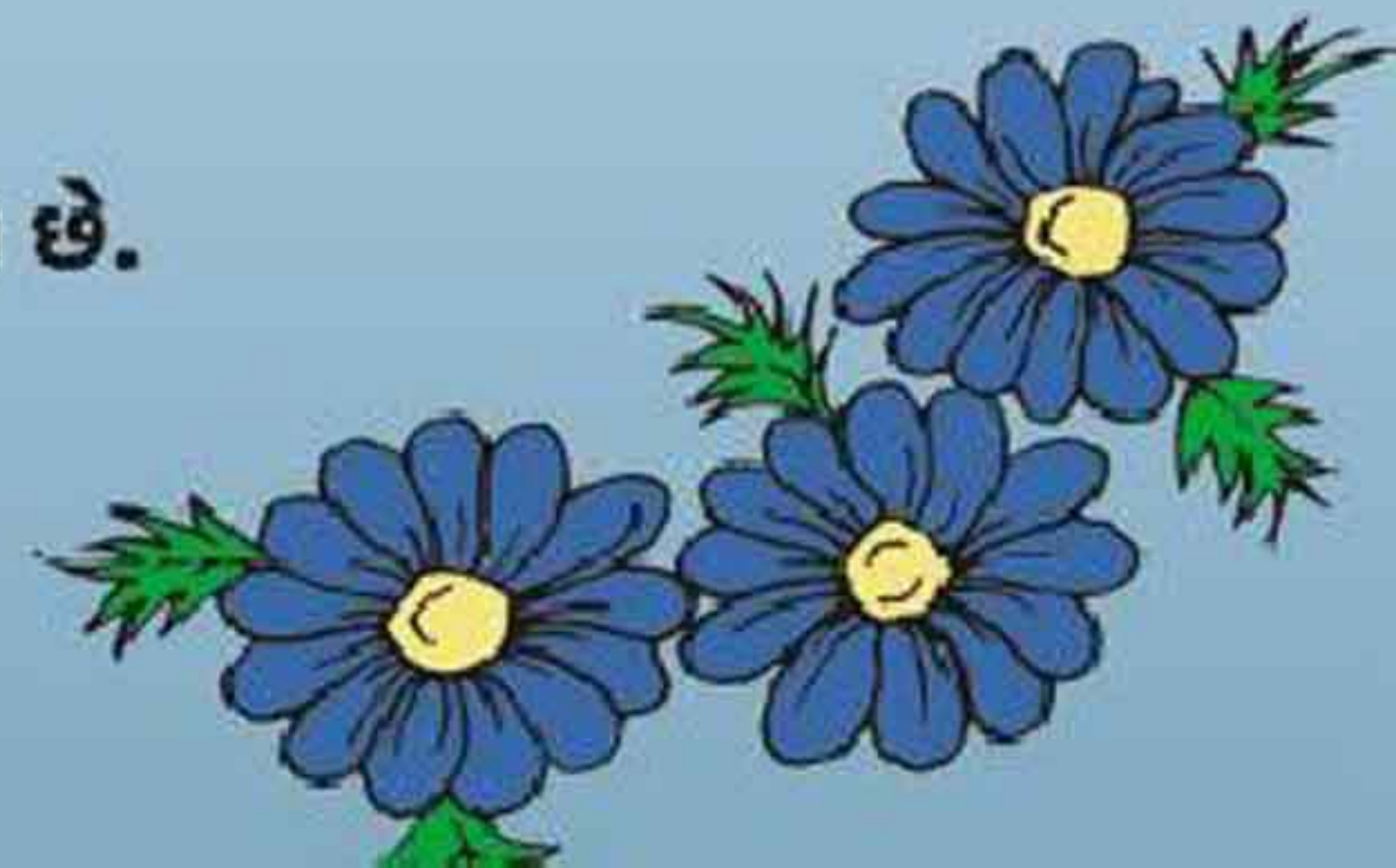
વિદ્યા પ્રાપ્તિ માઅરેફત (ખુદાને ઓળખવો)નું પ્રથમ પગથિયું છે અને વધારે અનુભવો મેળવવા તે બુદ્ધિની વૃદ્ધિનું કારણ છે.

(૪) મિત્ર અને શત્રુ :

ચાહ રાખો ! જે તમારો મિત્ર હશે તે તમને તમારી ભૂલો પ્રત્યે તમારું ધ્યાન દોરશે અને જે તમારો શત્રુ હશે તે તમને ભૂલો અને બંડ (ખુદાની આજ્ઞાઓ અંગેનો બંડ) ની પ્રેરણા આપશે અને તેવું કરવા તમને પ્રેરશે.

(૫) રૂદન અને ખુદાની બીક :

ખુદાની બીકને કારણે રડવું તે જહન્નમની અગ્નિથી મુક્તિનું કારણ છે.

ખુદાશિતાસી (ખુદાને ઓળખો)

‘ખુદા એ છે કે જેણે આકાશ અને પૃથ્વીની રચના કરી છે.’ (સૂરએ ઈબ્રાહીમ- આયત - ૩૨)

હાદી : ગુરુજી ! ખુદા કોણ છે ?

ગુરુજી : શાબાશ, મારા પુત્ર ! હમણાં જ્યારે તમારી ઉમર પણ એટલી નથી થઈ કે તમે ખુદા વિશે જાણકારી મેળવો તે સમયે જ તમારા મનમાં આવા પ્રશ્નો ઉદ્ભવે છે તે ઘણું સારું કહેવાય !

મારા વહાલા શિષ્ય ! ખુદાને ઓળખતાં પહેલાં કેટલીક પૂર્વભૂમિકા જરૂરી છે ! હે મારા વત્સ ! તમે જ્યારે મદ્રેસામાં જાવ છો ત્યારે જુઓ છો કે મદ્રેસાના પ્રિન્સીપાલ મદ્રેસાને લગતાં તમામ કાર્યો કરે છે. તમે જ્યારે બગીચામાં ફરવા જાવ છો ત્યારે જુઓ છો કે તે બગીચાનો માળી તેની સાર સંભાળ લઈ રહ્યો છે. જ્યારે તમે શહેરમાં હરો-ફરો છો ત્યારે એ હકીકત તમને જણાઈ આવે છે કે એવી કોઈ સંસ્થા છે જે શહેરની વ્યવસ્થા સંભાળે છે. કોઈ સેનાને જુઓ છો ત્યારે તમને જણાઈ આવે છે કે સેનાનાયક છે જે તમામ હુકમો આપે છે.

હે વત્સ ! તેવી જ રીતે આ સમગ્ર જગતને પેદા કરનાર - તેને ચલાવનાર - તેની સાર સંભાળ લેનાર-ખુદા છે. એ ખુદા જ છે જેણે આ સૃષ્ટિની રચના કરી છે અને આપણી દુન્યવી સાર સંભાળ માટે નબીઓ - ઈમામો અને આલિમોને મોકલ્યાં છે અને આપણી આખેરતની સાર સંભાળ માટે ફરિશ્તાઓને નિયુક્ત કર્યાં છે. ખુદા એ જ છે જેણે આકાશ અને પૃથ્વી-વૃક્ષો - ફૂલો - તારાઓ અને આકાશગંગાનું સર્જન કર્યું છે. તેને ઓળખવા માટે તેણે એક સંપૂર્ણ પુસ્તક - કે જેને આપણે કુરઆન કહીએ છીએ તે-આપણને આપ્યું છે, તે પુસ્તકના વાંચનથી આપણે જાણી શકીએ છીએ કે ‘ખુદા કોણ છે ?’ ખુદાને ઓળખવાના શ્રેષ્ઠ માર્ગો - તેની કિતાબ (કુરઆન મજીદ) તેણે મોકલેલા નબીઓ - અને ઈમામો સાથેનો તવસ્સુલ (તેમની સાથે જોડાઈને રહેવું તે - તેમનું અનુકરણ કરવું તે) છે. અને અત્યારે ઈમામ (અજ.) ગયબના પરદામાં છે તેથી આપણે તેમના વારસદારો એટલે કે ઉલેમાઓ પાસેથી માર્ગદર્શન મેળવીએ છીએ.

માઅસૂમીન અ.સ.ની માતાઓ

સિદ્દીકએ તાહેરા ફાતેમા ઝહરા સલા.ની મહાન માતા

મહાન નામ	: ખદીજતુલ કુબરા સલા.
આપના પિતા	: ખુવય્લદ-બિન-અસદ
આપના માતા	: ફાતેમા બિન ઝાએદા
આપના પતિ	: હઝરત મુહમ્મદ મુસ્તફા સ.અ.વ.
આપની વિલાદત	: ઈ.સ.૫૬૭
આપની વફાત	: હિજરીથી ત્રણ વરસ પહેલાં રમઝાનુલ મુબારક માસમાં
આપના સંતાનો	: જનાબ ફાતેમા ઝહરા સલા - હઝરત કાસિમ- હઝરત અબ્દુલ્લાહ
આપની ઉમર શરીફ	: ૬૫ વરસ
આપની પવિત્ર કબર	: મકામે હજૂન (મક્કા - મુકર્રમા)
આપના ફઝાઈલ	: આપ જગતની ચાર શ્રેષ્ઠ સજ્જારીઓ પૈકી એક હતાં. તે ચાર શ્રેષ્ઠ સજ્જારીઓ છે. (૧) જનાબ મરયમ સલા. (૨) જનાબ આસિયા બિન્તે મઝાહિમ સલા. (૩) જનાબ ખદીજા સલા. બિન્તે ખુવય્લદ (૪) જનાબ ફાતેમા બિન્તે મુહમ્મદ (સલા.)

- ★ આપ પ્રથમ એવાં સજ્જારી છે જેમણે નબૂવ્વતની સત્યતાને સ્વીકારી હતી.
- ★ આપ પ્રથમ એવાં સજ્જારી છે જેમણે આપ સ.અ.વ. સાથે નમાઝે જમાઅત અદા કરી હતી.
- ★ આપ પ્રથમ એવાં સજ્જારી છે જેમણે મક્કામાં પોતાના ઈમાન (લાવવાની) જાહેરાત કરી હતી.
- ★ આપ પ્રથમ એવાં સજ્જારી છે જેમણે શત્રુઓથી રસૂલ સ.અ.વ.નું રક્ષણ કર્યું હતું.
- ★ આપ પ્રથમ એવાં સજ્જારી છે જેમણે પોતાની સઘળી સંપત્તિ રસૂલ સ.અ.વ.ને અર્પી દીધી હતી.
- ★ આપ પ્રથમ એવાં સજ્જારી છે જેમની સાથે રસૂલ સ.અ.વ.નો પ્રથમ નિકાહ થયો હતો.
- ★ આપના માટે ગર્વ લેવા સમાન વિશિષ્ટતાઓમાંથી સર્વશ્રેષ્ઠ વિશિષ્ટતા એ છે કે આપે અમીરૂલ મોઅમેનીન અ.સ. અને તમામ અઈમ્મએ તાહેરીનની વિલાયતનો એકરાર કર્યો હતો, જ્યારે ઈમામત ઉપર ઈમાન લાવવું તે રિસાલત પછીનો તબક્કો છે. પરંતુ કેમ કે આપે શહાદીએ કાએનાતના જન્મ પ્રસંગે અઈમ્મએ તાહેરીનનું વર્ણન ખુદ પોતે શેહાદીથી સાંભળ્યું હતું. તેથી આપે તમામ અઈમ્માઓની વિલાયતનો એકરાર કરીને તેના ઉપર ઈમાન લઈ આવ્યાં હતાં.

માઅમૂમીન અ.સ.ના સાથીઓ (અસહાબ)

જબ્રિલ સલમાન ફારસી અ.સ.

જનાબ સલમાન ફારસી ફારસના રહેવાવાળા હતાં અને તેથી જ તેમને સલમાન ફારસી કહેવામાં આવે છે. પરંતુ તેમને રસુલુલ્લાહ સ.અ.વ. એ પોતાના એહલેબૈતમાં શામિલ કરીને તેમને સલમાન મુહમ્મદી સ.અ.વ. બનાવી દીધાં હતાં. તેમના વિશે હઝરત સ.અ.વ.નો ઈશ્દિ છે કે ‘સલમાન એક કદીયે સુકાઈ ન જાય તેવા સમુદ્ર અને જેનો કદીયે અંત ન આવે તેવો ખજાનો છે.’ તે અમો એહલેબૈતમાંથી છે અને તેમને બુરહાન (દલીલ) આપવામાં આવેલી છે. અમીરૂલ મોઅમેનીન અ.સ. એ તેમને લુકમાન હકીમ જેવા અને સાદિકે આલે મુહમ્મદ અ.સ.એ તેમને લુકમાન હકીમથી ઉચ્ચ દરજ્જાના ગણાવ્યાં છે. અને સિવાયતોમાં તેમને ‘ઈસ્મે આઝમના જાણકાર’ (સાહિબે - ઈસ્મે આઝમ) અને હદીસોના વિદ્વાન (મુહદ્દીસ) પણ ઠરાવવામાં આવ્યાં છે. રસૂલે અકરમ સ.અ.વ. ને જે ચાર વ્યક્તિઓ સાથે પ્રેમ રાખવાની (અલ્લાહ તરફથી) આજ્ઞા આપવામાં આવી હતી અને સ્વર્ગ (જન્નત) જે ચાર વ્યક્તિઓ પ્રત્યે આકર્ષિત હતી તેમાં સલમાનના નામનો પણ સમાવેશ થયેલો છે. એક વખત ઉમર ઈબ્નલ ખત્તાએ સલમાનથી તેમના વંશ-વડીલો વિશે પ્રશ્ન કર્યો - ત્યારે તેમણે ફરમાવ્યું કે હું માર્ગ ભૂલેલો હતો, રસૂલે અકરમ સ.અ.વ. એ મને સીધો માર્ગ દેખાડ્યો. હું દરિદ્ર હતો - પરવરદિગારે તેમના થકી મને કોઈનો મોહતાજ ન રહે તેવો - ગની - બનાવી દીધો. હું દાસ (ગુલામ) હતો. અલ્લાહે મને તેમના થકી ગુલામીમાંથી મુક્ત કરાવ્યો. આજ મારો વંશ - વડીલો છે. એટલે કે હવે મારું કોઈ સગપણ સરકારે દો આલમ સ.અ.વ. સિવાય બીજા કોઈની સાથે નથી. જંગે ખન્દકમાં ખાઈ (ખન્દક) ખોદવાની સલાહ તેમણે જ આપી હતી. સને ૩૬ હિજરીમાં તેઓનું મદાઈન શહેરમાં અવસાન થયું હતું. ત્યારે અમીરૂલ મોઅમેનીન અ.સ. એ (પોતાના મોઅજિઝાથી) રાતોરાત મદીનાથી મદાઈન આવીને સલમાનને ગુસ્સ-કફન દીધું હતું. તેમના જનાઝાની નમાઝમાં જનાબ જાઅફરે તૈયાર અને જનાબ ખિઝર પણ શરીફ થયાં હતાં અને હજારો ફરિશ્તાઓએ તેમની નમાઝે જનાઝા પઢી હતી.

(નુકુશો ઈસ્મત - પાન.૫૨)

નહજુલ બલાગાહ કહાપણ ભરી વાતો

આખેરત

- ★ જે પોતાની આખેરત શણગારશે, અલ્લાહ તેની દુન્યા શણગારશે.
- ★ (તમે) એ લોકોમાં જોડાઈ ન જતાં જેઓ સદ્કાર્યો કર્યા વગર આખેરત (માં સારા ફળ)ની તમન્ના રાખે છે.
- ★ જગતની કડવાશ આખેરતની મિઠાશ અને જગતની મિઠાશ આખેરતની કડવાશ છે.
- ★ આખેરત સારી કિસ્મત ધરાવનારાઓની સફળતા છે.
- ★ જગત (ના એશ આરામ) ધન વડે પ્રાપ્ત થાય છે જ્યારે આખેરત (ના એશ આરામ) સદ્કાર્યો વડે.
- ★ આખેરતને ચાહનાર પોતાના મનની મુરાદ પ્રાપ્ત કરે છે અને જગતમાં જે તેને મળનાર હોય છે તે તો તેને મળે છે જ.
- ★ જે પોતાની આખેરત પોતાની દુન્યાના બદલામાં ખરીદી લે તેને (આખેરતમાં અને દુન્યા) બંનેમાં લાભ મળે છે.
- ★ જે આખેરતની નેઅમતોમાં પોતાના મનને પરોવશે તે (દુન્યાની) થોડીક દોલતથી પણ સંતોષ માનશે.
- ★ આખેરતમાં પોતાને મનગમતી વસ્તુ ત્યાં સુધી નથી મળતી જ્યાં સુધી જગતમાં તે મનગમતી વસ્તુઓનો ત્યાગ કરવામાં ન આવે.
- ★ જે કોઈ પોતાના દિવસની શરૂઆત આખેરતની ચિંતા સાથે કરે છે તે ધન-દોલત વગર માલદાર, કોઈ પણ જાતની ઓળખાણ વગર પ્રેમને પાત્ર અને કુટુંબ કબીલા વગર માન મરતબાવાળો બની જાય છે.

માહે સફરના સંદર્ભમાં લેખો :

૧. જંગો સિફ્ટીનના અગત્યના પાસાઓ
૨. રસૂલે કાએનાત સ. અ. વ. ની શહાદત
૩. જનાઝા ઉપર તીર વર્ષા
૪. મહત્વની વ્યક્તિઓના અવસાન
૫. શહીદોનું ચેહલુમ (ચાલીસમું)
૬. ભંદીઓનો કાફલો
૭. ખુશાલીનો દિવસ (ઈમામ મૂસીયે કાઝિમ અ. સ. ની વિલાદત)

જંગે સિફ્ફીનના અગત્યના પાસાઓ

નબી સ.અ.વ.ની દુઃખદ વફાતના લગભગ ૨૫ વરસ પછી જ્યારે ઈમામ અલી અ.સ.ના હાથમાં ઈસ્લામી હકૂમત આવી ત્યારે શાસનની ધૂરા સંભાળતાની સાથે જ આપે ઘોષણાં કરી દીધી કે ‘હે લોકો ! એ તથ્ય સારી રીતે જાણી લો કે આ હકૂમત તો મારા પગના જુતાં કરતાં પણ મારા માટે નિર્થક છે. મેં તો આ હકૂમતનો ફક્ત એટલા માટે સ્વીકાર કર્યો છે કે સત્ય (નું શાસન) કાયમ થાય અને હું અસત્યનો મુકાબલો કરીશ. (એટલે હું સત્યનું શાસન કાયમ કરી ને જ ઝંપીશ)’ (નહજુલ બલાગાહ ખુલ્લો-૩૩) અને દરેક પ્રકારના અત્યાચારો સદંતર અટકાવી દેવા અને કોઈની ઉપર પણ હવે અત્યાચાર નહીં થાય તેની ઘોષણાં કરી. તેથી જ્યારે કેટલાંક લોકોએ મુઆવિયા આપની વિરુદ્ધ કરી રહ્યો હતો તે રીતે-આપને દુન્યવી ધન-દોલત પર કબ્જો કરી લેવાની સલાહ આપી તો આપ અ.સ.એ ફરમાવ્યું કે ‘તમે મને જોર-જુલ્મ વડે લોકોને જીતી લેવાની સલાહ આપો છો (તો સાંભળી લો કે) જ્યાં સુધી આ સૂર્ય પ્રકાશે છે અને આ તારાઓ ચમકે છે ત્યાં સુધી કદીયે હું એ માર્ગ અપનાવીશ નહીં.’ ઈમામ અ.સ.ની આ નીતિને કારણે જ મુઆવિયા કે જે શામ ઉપર શાસન કરતો હતો તે ભડકી ઉઠ્યો અને તેણે ઈમામ અ.સ.ની વિરુદ્ધમાં યુદ્ધની ઘોષણાં કરી દીધી. સૌ પ્રથમ તો તેણે શામમાં ઈમામ અ.સ. દ્વારા નિયુક્ત ગર્વનર ઉસ્માન-બિન-હનીફને કાઢી મૂક્યાં. ઈમામ અ.સ.એ પત્રવ્યવહાર દ્વારા તેને સમજાવવાના પ્રયત્નો કર્યા પરંતુ તેણે ઈમામ અ.સ.ની કોઈપણ વાત સ્વીકારી નહીં. છેવટે તે સન ૩૮ હિજરીમાં પહેલી સફર અને બુધવારના દિવસે એક મોટું સૈન્ય લઈ ઈમામ અ.સ. સાથે યુદ્ધ કરવા માટે સિફ્ફીનના મેદાનમાં પહોંચી ગયો. ઈમામ અ.સ. પણ મજબૂર થઈને પોતાનું લશ્કર લઈને મુકાબલા માટે ત્યાં પહોંચી ગયા. મુઆવિયાના લશ્કરે મેદાનમાં આવીને સૌ પ્રથમ ફુરાત નદીનું પાણી ઈમામના સૈન્ય માટે બંધ કરી દીધું પરંતુ ઈમામ હસન અ.સ.ને આધિન સેનાની જે ટુકડી હતી તેણે મુઆવિયાના સૈનિકો પાસેથી ફુરાત નદીનો કબ્જો ઝુંટવી લીધો. પરંતુ તેમણે ફુરાતનું પાણી મુઆવિયાના સૈન્ય માટે બંધ કર્યું નહીં. પરંતુ નદીમાંથી પાણી લેવાની દરેકને પરવાનગી આપી. ઈમામ અ.સ.એ ત્યાં લડાઈના મેદાનમાં પણ સામાવાળાઓને સમજાવવા અને યુદ્ધને ટાળવાના ઘણાં પ્રયત્નો કર્યા. પરંતુ સામાવાળાઓ યુદ્ધ કરવાના નિર્ણયને વળગી રહ્યાં અને ઘણી વખતે (રાત્રે) ગુપ્ત રીતે હુમલા કરીને ઈમામ અ.સ.ના કેટલાંયે સાથીઓને શહીદ કરી દીધાં. છેવટે સમજાવટનો કોઈ પણ માર્ગ ખુલ્લો ન રહેતા ઈમામ અ.સ.એ

મજબૂર થઈને પોતાના સાથીઓને યુધ્ધની પરવાનગી આપી. પછી તો દરેક દિશામાં ઘમસાણનું યુધ્ધ શરૂ થઈ ગયું. કેટલાય દિવસો સુધી આ મારા-મારી ચાલુ રહી.

આ યુધ્ધમાં જ એક વખત ઈમામ અ.સ.નું સૈન્ય મુઆવિયાના તંબૂ સુધી પહોંચી ગયું અને ઈમામ અ.સ. એ મુઆવિયાને પડકાર્યો કે ‘હે મુઆવિયા ! તું લોકોને કોઈ કારણ વગર કેમ મરાવી રહ્યો છે. જો તું મારા મુકાબલા માટે કૂદી પડે તો એ મુકાબલામાં જે કતલ થઈ જશે તે ખત્મ થઈ જશે અને બીજાને ખિલાફત મળી જશે.’ આ પડકાર સાંભળીને ઉમરો-આસ કે જે મુઆવિયાનો ખાસ સલાહકાર હતો અને તેના માટે એ શિયાળની જેમ લુચ્છાઈથી પેંતરા ગોઠવનાર ચાલાક વ્યક્તિ હતો તેણે મુઆવિયાને કહ્યું ‘હા - હા, અલી અ.સ.એ ન્યાયની વાત કહી છે. જા તું જઈને તેમની સાથે યુધ્ધ કર.’ મુઆવિયાએ કહ્યું ‘હે ઉમરો-આસ’ તું મારી સાથે ન્યાય નથી કરતો. કેમકે આજ સુધી જે પણ અલી અ.સ. સાથે યુધ્ધ કરવા મુકાબલા માટે ગયો છે તે જીવિત પાછો નથી ફર્યો.’ અને તેણે તુર્તજ ઉમરો-આસને અલી અ.સ. સાથે યુધ્ધ કરવા મોકલી દીધો. ઈમામ અ.સ.એ તેને ઓળખતાંની સાથે જ પોતાની તલવાર ઉગામી. પરંતુ ત્યારે જ ઇતિહાસનો સૌથી મોટો અને કદાચિત પ્રથમ રેકર્ડ સ્થાપિત થયો કે તે (ઉમરો-આસ) નાગો થઈને મેદાનમાંથી નાસી ગયો અને (તે નાગો થઈ ગયો હતો તેથી) ઈમામ અ.સ.એ શર્મ રાખીને પોતાનું માથું તેની તરફથી ફેરવી લીધું.

આ યુધ્ધમાં એક એવી રાત્રી પણ આવી કે જેને ‘લય્લતુલ-હરીમ’ કહેવામાં આવે છે. તે એટલા માટે કે મુઆવિયાના સૈનિકો ઠંડી અને મારામારીને કારણે ઘાયલ થએલા કુતરાઓ જેવા અવાજ કાઢતાં હતાં. તે આખી રાત્રીએ યુધ્ધ ચાલુ રહ્યું અને મુઆવિયાના સૈન્યમાંથી ૩૨ હજાર સૈનિકો મૃત્યુ પામ્યા, જ્યારે ઈમામ અ.સ.ના સૈન્યની ચાર હજાર વ્યક્તિઓ શહીદ થઈ હતી. આ યુધ્ધ ૧૪ માસ સુધી ચાલ્યું હતું. (મુન્તાખબુત્તવારીખ-પા.૧૬૪) જ્યારે મુઆવિયાવાળાઓ માર્યા જવાની અને તર્દન હારી જવાની હદ સુધી પહોંચી ગયાં તો અમરો આસ અને મુનાફિક અશઅશ બિન કૈસ કુન્દ્રા વિગેરેના સાથીઓએ ભાલાઓ ઉપર કુરઆન ઉઠાવી લેવાનો દેખાવ કરવાથી લડાઈ રોકાઈ ગઈ અને પછી ‘હકમૈન’ નામની મિટીંગ થઈ. જેનું પણ કોઈ યોગ્ય પરિણામ આવ્યું નહીં અને પરિણામે ઈમામ અલી અ.સ. અને મુઆવિયા બંને પોતાના શાસન પર કાયમ રહ્યાં.

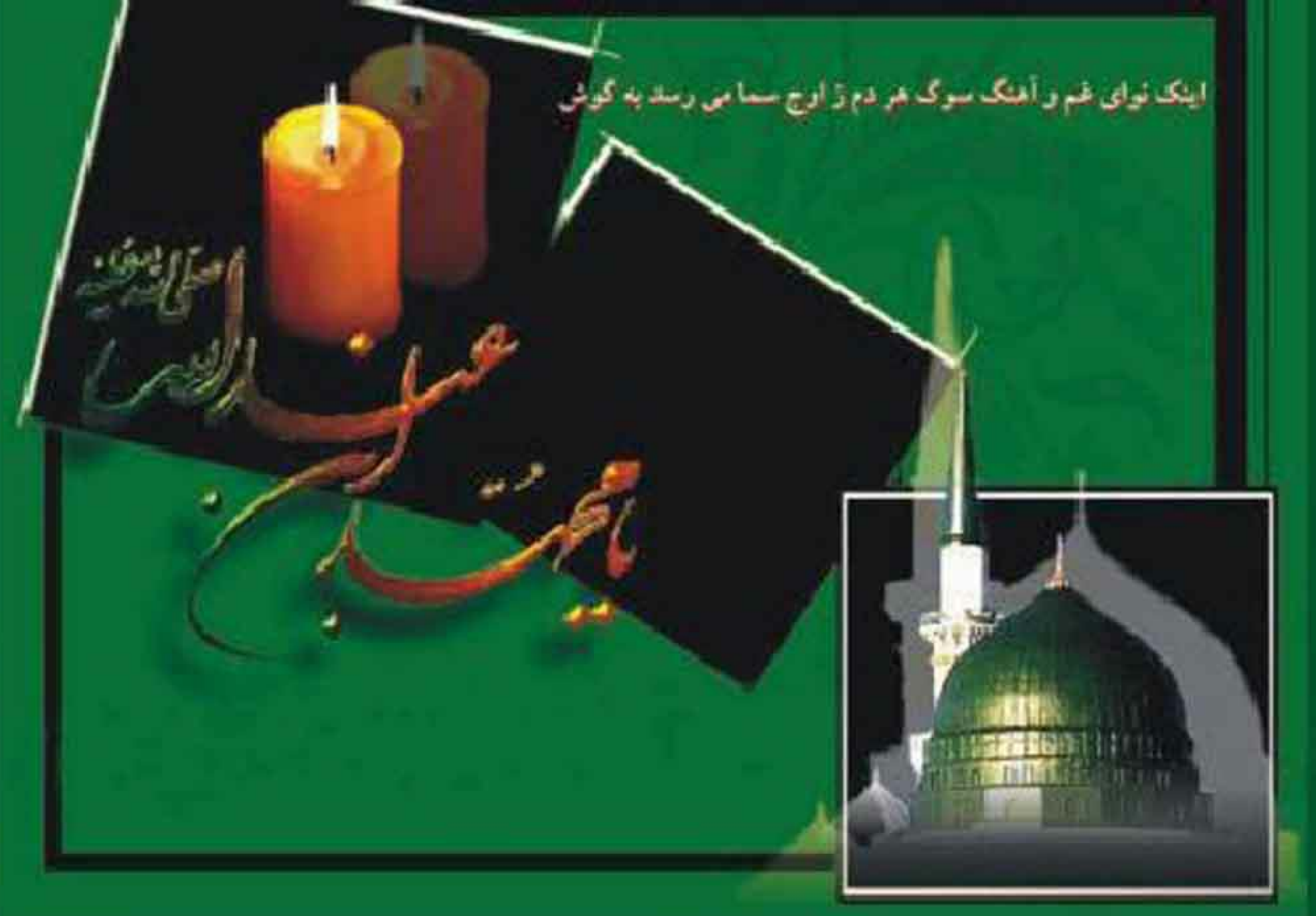
રસૂલે કાએનાત સ.અ.વ.ની શહાદત

૨૮ સફર સને ૧૧ હિજરીના દિવસે ૬૩ વરસની વયે કાએનાતના સર્વ શ્રેષ્ઠતમ મનુષ્ય એટલે કે આપણાં વહાલા રસૂલ સ.અ.વ. આ જગતમાંથી પોતાના પરવરદિગારની બારગાહમાં પહોંચી ગયાં હતાં. આપ ૨૪ સફરના દિવસે જ બીમાર થઈ ગયાં હતાં. પોતાના અંતિમ સમયે આપ સ.અ.વ.એ ફરમાવ્યું કે ‘મારા મિત્ર (હબીબ)ને બોલાવો’ કેટલાંક લોકોને બોલાવીને આપની સમક્ષ પેશ કરવામાં આવ્યાં પરંતુ આપે તેમના તરફથી મોટું ફેરવી લીધું અને કોઈ સાથે વાત ન કરી. છેવટે જ્યારે હજરત અલી અ.સ. આવ્યાં તો તરત જ પોતાની પાસે બોલાવી લીધાં અને આપની સાથે કેટલીક વાતો કરી. પછી વસીયત અને રાઝદારી સાથે (રહસ્યમય રીતે) કેટલીક વાતો કરી તે પછી જ્યારે ઈમામ અલી અ.સ. બહાર આવ્યા તો કેટલાંક ખાસ લોકોએ આપની પાસેથી આપ સ.અ.વ.એ શું કહ્યું હતું તે જાણવા માંગ્યું તો આપ અ.સ.એ ફરમાવ્યું કે મને નબી સ.અ.વ.એ જ્ઞાનના ૧૦૦૦ પાઠ ભણાવ્યાં કે જે દરેક પાઠમાંથી બીજા

હજાર રહસ્યો પ્રગટ થાય છે.’
(મુસ્તદરક-સફીનતુલ બિહાર-ભા.૬-
પા.૨૯૫) આવી રીતે ‘વહી નાઝિલ થતી
હતી તે મકાનમાં’ (ખાન-એ વહીમાં)
શોકનું વાતાવરણ છવાએલું હતું.
ફરિશ્તાઓ આવતાં હતાં અને કલામે

ઈલાહી આપને સંભળાવતાં હતાં અને
આપ સ.અ.વ.ની રેહલત પછીના
બનાવોથી આપને વાકેફ કરતાં હતાં.
છેવટે એ ક્ષણ પણ આવી પહોંચી
જ્યારે કાએનાતના સૌથી મહાન
રસૂલ સ.અ.વ. આ દુન્યામાંથી
રેહલત ફરમાવી ગયાં અને અહલે-
બૈત અ.સ.ને રડતાં મૂકીને ચાલ્યાં

ગયાં. (તફસીરે સાફી-ભા.૧-પાન.૩૮૯, અઅલામુલવરા ભા.૧, પા.૮૦,
ઈસ્માતુલ હુદાત ભા.૧, પા.૪૦૬, અત-તબકાતુલ કુબરા ભા.૨, પા.૧૫૪,
સુબને અબી દાઉદ ભા.૪, પા.૧૭૪) આમ આપણાં રસૂલ ચાલ્યાં ગયાં. પરંતુ
આપ સ.અ.વ. ઉપર સૌથી મોટો અત્યાચાર એ થયો કે અત્યાર સુધી આપની
સાથે પ્રેમનો દાવો કરવાવાળા આપના કેટલાંક કહેવાતા સાથીઓ (સહાબા)ને
ખિલાફતની ચિંતા થવા લાગી અને ખાનદાને તહારત ઉપર અત્યાચારો કરવામાં
પરોવાઈ ગયા અને રસૂલ સ.અ.વ.નો જનાઝો એમને એમ પડ્યો રહ્યો અને
બની હાશિમ અને કેટલાંક વફાદાર સહાબીઓ ઈમામ અલી અ.સ.ની આજ્ઞાની
પ્રતિક્ષામાં રહ્યાં. ઈમામ અ.સ.એ તમામ લોકોને પોતાનો સંદેશો પહોંચાડ્યા
પછી આપ સ.અ.વ.ને ગુસ્સા અને કફન આપ્યું અને પોતે એકલાં જ આપ
સ.અ.વ.ની નમાઝે જનાઝા પઢી તે પછી ત્યાં હાજર રહેલ વ્યક્તિઓને (પણ)
એક-એક કરીને નમાઝ પઢવા કહ્યું. લોકો એક પછી એક આવ્યાં અને નમાઝ
પઢી. તે પછી ઈમામ અલી અ.સ.એ આપ સ.અ.વ.ને આપના હુજરા
(ઓરડા)માં જ દફન ફરમાવી દીધાં. (ઈરશાદ-ભા.૧, પા.૧૮૮-૧૮૯)

જનાઝા ઉપર તીર વર્ષા

સને ૫૦ હિજરીમાં ૨૮ સફરના દિવસે જ રસૂલ સ.અ.વ.ના મોટા દોહિત્ર (પુત્રીના પુત્ર-નવાસા)ને ૪૭ વરસની વયે શહીદ કરી દેવામાં આવ્યાં હતાં. આપને આપની જ પત્નિ-તે અશઅશની દીકરી જઅદાએ મુઆવિયા અને યઝીદની ઉશ્કેરણીને કારણે ઝેર આપ્યું હતું. આ અશઅશ એ વ્યક્તિ જ છે જેણે સિફ્ફીનમાં ઈમામ અલી અ.સ. સાથે યુદ્ધ કર્યું હતું અને તેના બે દીકરાઓ પણ કરબલામાં ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના કતલમાં શામેલ હતાં. ઈમામ હસન અ.સ.ને જઅદાએ ઝેર આપ્યું તો આપ ૪૦ દિવસ સુધી આ ઝેરની આગમાં જલતાં રહ્યાં હતાં અને ઝેરની તાસીર શરીરમાં સ્પષ્ટ દેખાતી હતી અને જ્યારે આપની અંતિમ ઘડી આવી પહોંચી ત્યારે આપે પોતાના ભાઈ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ને બોલાવ્યાં અને કહ્યું કે, ભાઈ મને ઝેર આપવામાં આવ્યું છે અને મારા કાળજના દુકડા (મોઢા વાટે બહાર આવીને) થાળમાં પડ્યાં છે હવે હું તમારાથી જુદો થઈને મારા રબ સાથે મુલાકાત કરવાનો છું. હું જાણું છું કે મને કોણે ઝેર આપ્યું છે. મારો તમારા ઉપર જે હુક છે તેનો ખ્યાલ રાખીને આ વિષે (એટલે કે મને કોણે ઝેર આપ્યું છે તે વિષે) તમે કોઈને એક શબ્દ પણ કહેતા નહીં. અને જ્યારે હું આ જગતમાંથી ચાલ્યો જાઉં ત્યારે મારી આંખો બંધ કરી દેવી, મને ગુસ્સા અને કફન આપજો અને મારા નાના સાથે મેં જે વાચદો કર્યો છે તેને તાજો કરવા માટે મને આપણાં નાનાની કબર પાસે લઈ જશો, પછી મને આપણી દાદી ફાતેમા બિન્તે અસદ પાસે દફન કરી દેશો. અને હા, હું જાણું છું કે આપણાં વિરોધીઓ તમને આવું કરતાં અટકાવશે. પરંતુ તમને ખુદાના સમ છે. મારા કાજે તમે કોઈના રક્તનું એક બિન્દુ પણ વહાવતાં નહીં. પછી ઈમામ હસન અ.સ. પોતાના સંતાનો અને કુટુંબીજનો બાબતે વસીયતો કરીને આ જગતથી ચાલ્યાં ગયાં. ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ ગુસ્સા-કફન અને નમાઝે જનાઝા પછી પોતાના સાથીઓ અને અનુયાયીઓ સાથે જનાઝાને લઈને પથગમ્બર સ.અ.વ.ની કબર તરફ જવા લાગ્યાં - આ જોઈને મરવાન અને બની ઉમૈયા આયેશાની સાથે શસ્ત્રો સજીને આગળ આવી ગયાં અને રસ્તો રોકીને ઊભા રહી ગયાં. આયેશા કે જે ખચ્ચર ઉપર સવાર હતાં તેમણે આગળ વધીને કહ્યું : તમે શું કરવા માંગો છો. જેને હું પોતાનો મિત્ર નથી સમજતી તેને મારા ઘરમાં (ખરેખર તો પથગમ્બર સાહેબ સ.અ.વ.નો હુજરો - ઓરડો હતો તેમાં) દફન કરવા નહીં દઉં. મરવાન વિગેરેએ પણ એવી વાતો ઉચ્ચારી. ઈમામ હુસૈન અ.સ.એ ફરમાવ્યું :

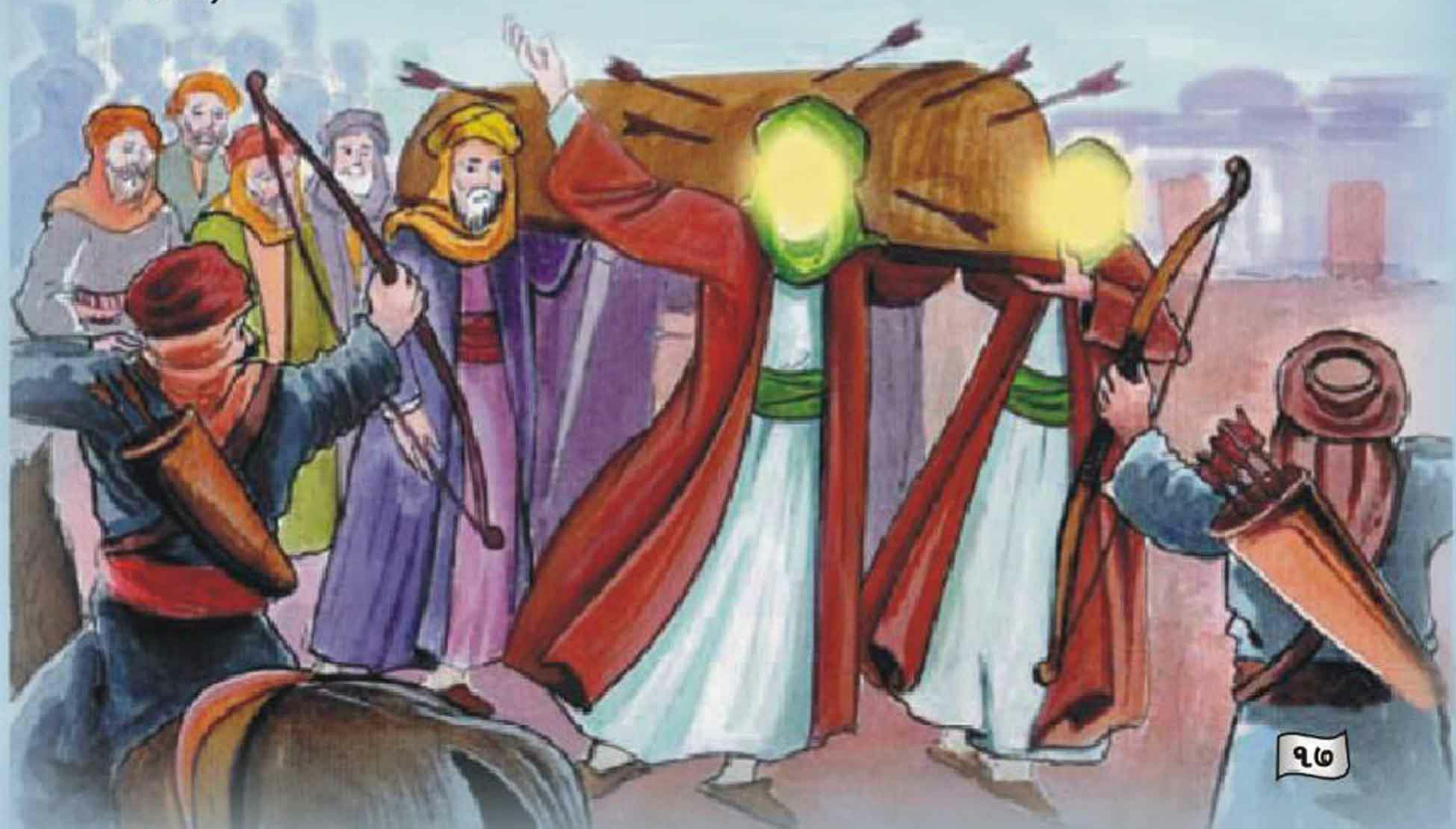

ખુદાના સોગંદ ! કે જેણે મક્કા અને હરમ શરીફને આદરને પાત્ર બનાવ્યા છે ! હસન અ. સ. અલી અ. સ. અને ફાતેમા સલા. નો પુત્ર છે. જેમને નબી સ. અ. વ. ના ઘરમાં પણ પરવાનગી વગર પ્રવેશવાની છૂટ છે.’ આયેશા નબી સ. અ. વ. ની કબરની આગળ આવીને ઉભી રહી ગઈ અને કહ્યું ‘જ્યાં સુધી મારા માથા ઉપર એક પણ વાળ છે ત્યાં સુધી હું આમને અહિયાં દફન થવા નહીં દઉં’ તે વખતે જ મરવાન અને બની ઉમૈયાના લોકોએ ઇમામ હસન અ. સના જનાઝા ઉપર તીરોની વર્ષા શરૂ કરી દીધી. તે જોઈને બની હાશિમના લોકોએ પણ તલવારો તાણી લીધી. પરંતુ ઇમામ હુસૈન અ. સ. એ તેમને યુધ્ધ કરતાં અટકાવ્યાં અને ફરમાવ્યું કે ‘જુઓ મારા ભાઈની વસીયત બરબાદ ન કરતાં.’ અને તે પછી આપે ઇમામ હસન અ. સ. ના જનાઝામાંથી સિત્તેર તીર કાઢ્યાં. ‘જો મારા ભાઈએ (યુધ્ધ ન કરવાની) વસીયત ન કરી હોત તો તમે લોકો જોઈ લેતાં કે અલ્લાહની તલવાર કોના ઉપર અને કેવી રીતે ચાલે છે.’

તે પછી ઇમામ હુસૈન અ. સ. એ પોતાના ભાઈ ઇમામ હસનને ‘બકીઅના કબ્રસ્તાન’માં પોતાની દાદી ફાતેમા બિન્તે અસદની કબર પાસે દફન કરી દીધાં.

શહાદતના સમયે ઇમામ હસન અ. સ. ની કુલ ૧૫ સંતાનો હતાં. - પરંતુ ‘જઅદા’ થી કોઈ સંતાન ન હોતું.

(તમ્મતુલ મુન્તહા, પા. ૪૯, મુન્તહલ અમાલ ભા. ૧, પા. ૨૨૫, મજમઉલ બહરૈન ભા. ૧, પા. ૪૫૪, ઇશાદ ભા. ૨, પાન. ૧૭-૧૯, બિહાર ભા. ૪૪, પા. ન૧૫૬ વિગેરેમાંથી સંક્ષિપ્ત કરીને)

મહત્વની વ્યક્તિઓના અવસાન

આ સફરના મહીનામાં જ કેટલીક મહત્વની વ્યક્તિઓ અને વફાદાર અસહાબ (સાથીઓ) ના પણ અવસાન (રેહલત) થયાં છે. જેમાંથી કેટલાંકની વિગતો નીચે મુજબ છે :

★ સને ૧૨ હિજરીમાં જૈદ-બિન-અલી-બિન-ઈમામ હુસૈનની કૂફામાં શહાદત થઈ હતી. જેમણે પોતાના દાદા (ઈમામ હુસૈન અ.સ.)ના ખૂનનો બદલો લેવા માટે પોતાના કેટલાંક વફાદાર સાથીઓની મદદથી યુધ્ધ આદર્યું હતું. શહાદત પછી પણ એમના ઉપર ઘણો અત્યાચાર થયો હતો અને તેમની કબર સુધ્યાં ખોદી તેમની લાશ કબરમાંથી કાઢી લેવામાં આવી હતી. અને તેને સૂળીએ લટકાવવામાં આવી હતી. (ઈશાદિ - ભા.૨-પાન.૧૭૪, મિસ્બાહ કફઅમી ભા.૨-પા.૫૯૬, મુસ્તદરક સદીનતુલ બિહાર ભા.૪-પાન.૬૭)

★ રૂકય્યા-બિન્ટે-હુસૈન અ.સ. : ૫ સફર અને ૬૧ હિજરીના દિવસે હમ્મરત રૂકય્યાને પણ ઘણાં જ અત્યાચારપૂર્વક શહીદ કરી દેવામાં આવ્યાં હતાં. ઇતિહાસના પુસ્તકોમાં આપના નામ રૂકય્યા-ફાતેમા અને મયનબ લખવામાં આવેલ છે. આપના વાલિદે ગિરામી (પવિત્ર પિતા) ઈમામ હુસૈન અ.સ. હતાં. આપ કરબલાના પ્રસંગે તેમાં સામેલ રહ્યાં હતાં અને કરબલાના તમામ ભયાનક દૃશ્યો પોતાની સગી આંખે જોયાં હતાં અને બાળપણમાં જ આ તમામ મુસીબતો વેઠી હતી અને પછી કરબલાના બંદીઓ સાથે પણ હજારો અત્યાચારો સહન કર્યાં હતાં. શામના કેદખાનામાં પોતાના બાબાના પવિત્ર માથા (સરે મુકદ્દસ)ને જોઈને આપે એટલું બધું રૂદન કર્યું હતું કે આ જગતમાંથી ચાલ્યાં ગયાં હતાં. ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.એ આપને રાત્રે જ (આપવા માટે કફન પણ ન હોવાને કારણે) આપના કપડામાં જ દફન કરી દીધાં હતાં. આજે પણ

શામમાં આપનો પવિત્ર મકબરો મોજુદ છે. જ્યાં અનેક કરામતો થાય છે. જેનું વર્ણન ઘણાં વિદ્વાનોએ પોતાના પુસ્તકોમાં કર્યું છે. (દા.ત. દાએરતલુ - મઆરિફે-તશીઆ-ભા-૮, પાન.૩૧૩-૩૧૪, કામિલે બહાઈ ભા.૨, પાન.૧૭૯, મુન્તાખબુસ્તવારીખ, પાન.૩૮૮, કશફુલ ગમ્મા-ભા.૨, પાન.૨૧૬ વિગેરે)

★ આવી જ રીતે સને ૩૬ હિજરીમાં આ સફર માસની ૮ તારીખે ૫૦ વરસની વયે હઝરત સલમાન ફારસીનું અવસાન, સને ૩૭ હિજરીમાં સફર માસની ૯મી તારીખે જનાબ અમ્માર યાસિર - અને જનાબ ખઝીમા બિન સાબિત- ૧૧મી તારીખે ઉપેસ કરની-હાશિમ બિન મરકાલ-અને તેમના ફરઝન્દો-સફવાન બિન હફીકા-અબ્દુલ્લાહ અને અબ્દુરહમાન બિન બદીલ - માલિકે ઉશ્તરના ભાઈ હારિસ અને જંગે બદ્રમાં ભાગ લીધો હતો તેવા ૧૦૦ કરતાં પણ વધારે સહાબીઓ ઈમામ અલી અ.સ.ની તરફ મુઆવિયા સાથેના યુદ્ધ જંગે સિફ્ફીનમાં શહીદ થયાં હતાં.

★ સને ૩૮ હિજરીમાં ૧૪ સફરના દિવસે ઈમામ અલીના વફાદાર અને તેમણે જેમનો ઉછેર કર્યો હતો તેવા સહાબી અને મુસલમાનોના પહેલા ખલીફા અબી બક્રના પુત્ર મુહમ્મદ બિન અબી બક્રને મુઆવિયાએ શહીદ કરાવી દીધાં હતાં અને તેમની લાશને ગધેડાના ચામડામાં સીવીને બાળી મુકાવી હતી. (કલાએદુલ-નહૂર જ મુહર્રમ અને સફર અંક-પા.૩૯૫, મુસ્તદરક સફીનતુલ-બિહાર, ભા.૬, પાન.૨૯૪)

શહીદોનું ચેહલુમ(ચાલીસમું)

૨૦મી સફરનો દિવસ એ દિવસ છે જે ઈમામ હુસૈન અ.સ. અને તેમના વફાદાર સાથીઓના ચેહલુમ(ચાલીસમા) તરીકે યાદ કરવામાં આવે છે કેમકે આ દિવસે શહાદતે ઈમામ હુસૈન અ.સ.ને ચાલીસ દિવસ પૂરા થઈ જાય છે. આપણાં - શીઆઓ - માટે આ દિવસે અઝાદારી કરવી અને ગમ મનાવવો જરૂરી છે. કેમ કે:

- ★ આપણાં ઈમામ અ.સ. અને કરબલાના શહીદોનો પ્રથમ ચેહલુમ ઝચ્નઝ સલા. અને ઉમ્મે કુલસૂમ સલા. તેમજ બીમાર ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.એ બંદીવાન અવસ્થામાં અહલે હરમના અન્ય બંદીઓ સાથે કેદખાનામાં જ મનાવ્યો હતો.
- ★ આજના દિવસે જ સને ૬૧ હિજરીમાં જનાબ જાબિરે ઈમામ અ.સ.ની પવિત્ર કબરની સૌથી પહેલી ઝિયારત કરી હતી અને તેથી આપ ઈમામની કબરના પ્રથમ ઝાઈર (ઝિયારત કરવાવાળા) થએલાં.
- ★ પ્રખ્યાત વાત પ્રમાણે આજના દિવસે જ કરબલાના બંદીઓ કેદખાનાની મુસીબતો અને અત્યાચારો વેઠ્યા પછી જેલમાંથી મુક્ત થઈને ફરીથી કરબલા આવી પહોંચ્યા હતાં. અને ત્યાં મજલિસ - માતમ અને અઝાદારી કરી હતી. (વલાએલુશીઆ ભા.૧૪, પાન.૪૭૮, મિસ્બાહુલ મુજતહિદ પાન.૭૩૦)

- ★ સૈયદ મુર્તઝાના કથન મુજબ ઈમામ સજ્જાદ અ.સ. શામથી ઈમામ હુસૈન અ.સ. પોતાની સાથે લાવ્યાં હતાં. તે 'સરે મુબારક' ને આપના પવિત્ર શરીર સાથે જોડી દીધો હતો. (બિહારુલ અન્વાર, ભા.૪૪, પાન.૫૯૬)

આજના દિવસે આપણે કેટલાંક કાર્યો અવશ્ય કરવા જોઈએ

★ અઝાદારીની મજલિસો કાયમ કરવી, કાળા વસ્ત્રો ધારણ કરવા અને ઈમામનો ચેહલુમ મનાવીને જગતવાસીઓ સમક્ષ કરબલાવાળાઓના આદર્શો મુકવા જોઈએ.

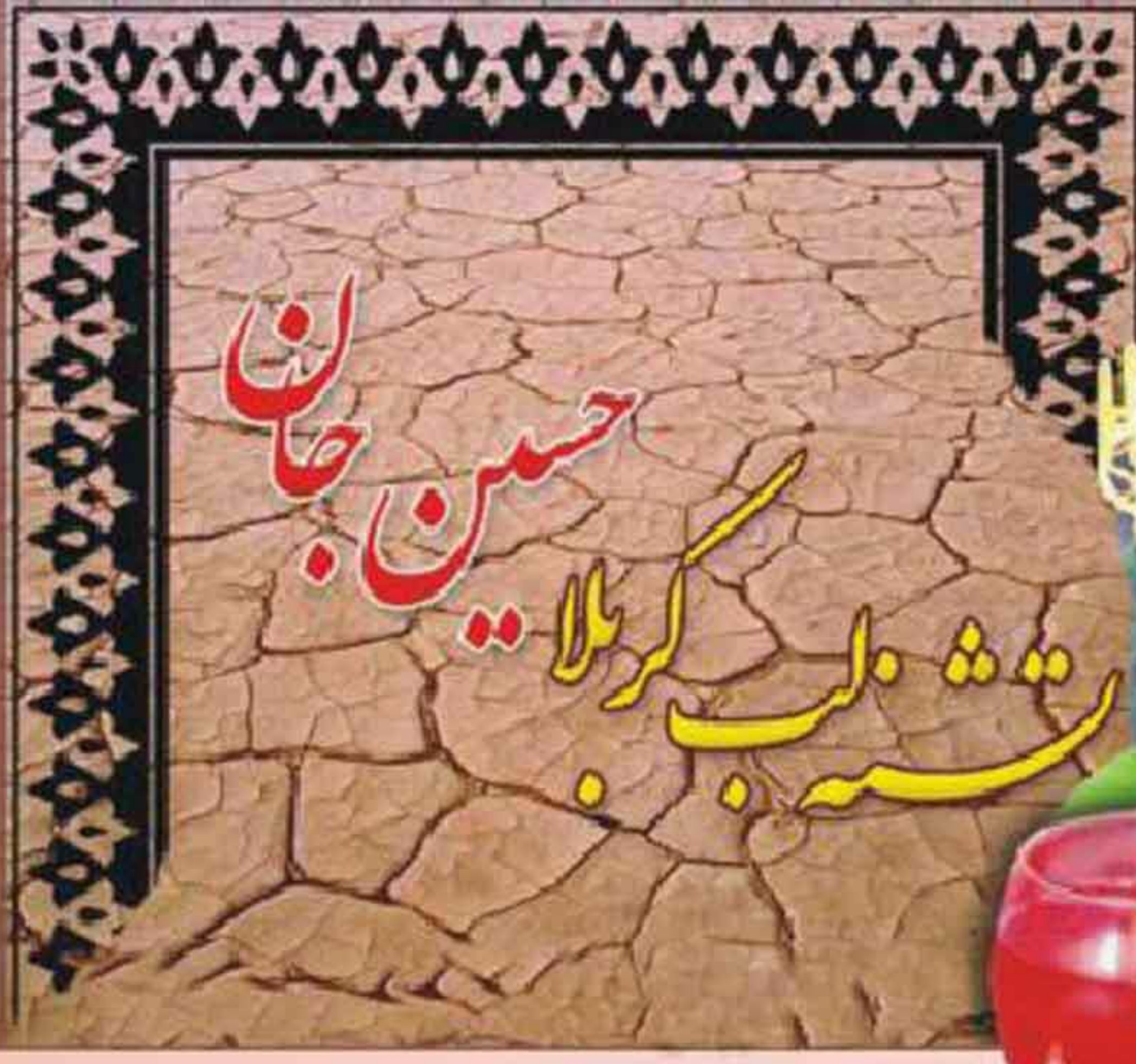
★ નવા વસ્ત્રો ધારણ કરવા-દુન્યવી કામો કરવા-હંસી ખુશીના મેળાવડાઓમાં શરીફ થવું, મજાક - પિગોરેથી દૂર રહેવું જોઈએ.

★ ઈમામે હસન અસ્કરી અ.સ.થી રિવાયત છે કે ‘મોમિનની પાંચ નિશાનીઓ છે. (૧) દરરોજની વાજિબ અને મુસ્તહબ મળીને કુલ ૫૧ રક્અત નમાઝ (૨) ઝિયારતે અરબઈન (૩) જમણાં હાથમાં અંગૂઠી પહેરવી (૪) માટી ઉપર સજદો કરવો અને (૫) બિસ્મિલ્લા-હિરહમા-નિર્હીમ મોટા સાદે કહેવું.’

તેથી આ દિવસે ગુસ્લ કરીને ઝિયારતે ઈમામ હુસૈન અ.સ. પટવાનો ઘણો સવાબ છે. આ ઝિયારત ‘ઝિયારતે અરબઈન’ ના નામે પ્રખ્યાત છે. અને દુઆઓ અને આઅમાલની કિતાબોમાં આ ઝિયારત વર્ણવવામાં આવેલી છે.

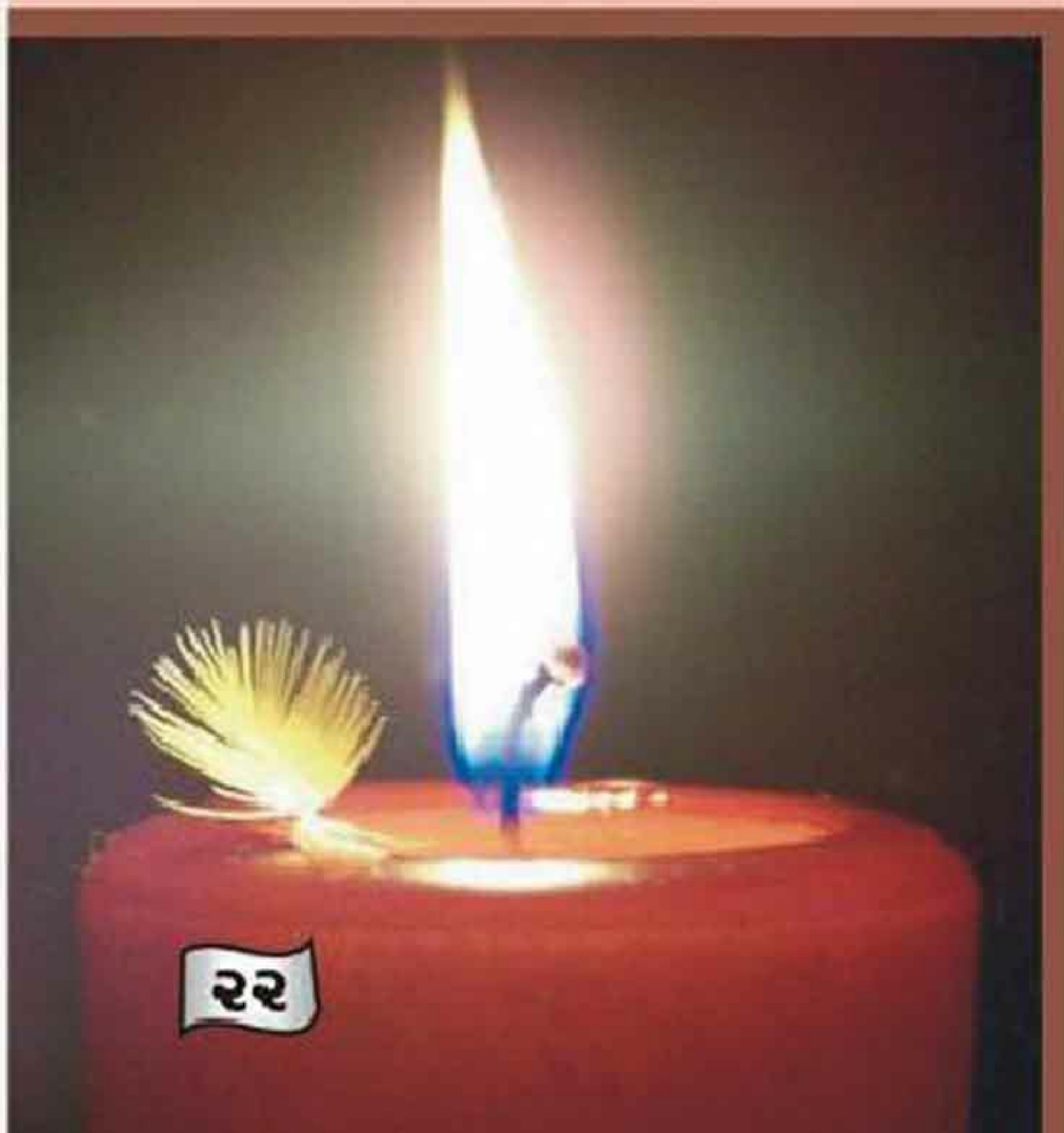

બંદીઓનો કાફલો

સફર માસ એવો મહીનો છે જેમાં અહલેબૈતે અત્હારૈ હંમેશાં દુઃખ સહન કર્યા છે. રસૂલે ખુદા સ.અ.વ.ની શહાદત - ખિલાફત અને બાગે ફિદકને મુટવી લેવા - ખાનદાન ઉપર અત્યાચારો - સિફ્ફીન અને નહરવાનના યુધ્ધો - પછી શહાદતે ઈમામ હસન અ.સ. અને કેટલીક અગત્યની વ્યક્તિઓના અવસાન અને શહાદતો આ માસમાં થયેલી ઘટનાઓ છે.

અને સૌથી મોટો અત્યાચાર તો જે આ માસમાં થયો છે તે એ છે કે કરબલાના પ્રસંગ પછી અહલેબૈતે અત્હાર અને ઈમામ સજ્જાદ અ.સ.ને બંદી બનાવી ફૂફા અને શામના ચોરે ચોટે ફેરવવામાં આવ્યાં અને તેમને જેલોમાં રાખવામાં આવ્યાં અને (બંદી બનાવીને) દરબારોમાં પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યાં

તે છે. ઇતિહાસમાં એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે આ માસમાં બંદીઓનો લુંટાઈ ગયેલો કાફલો શામ પહોચ્યો તો આ સમાચાર સાંભળીને યઝીદ મલઉને બંદીઓને અપમાનિત કરવા માટે પોતાના બેસવા માટે રત્ન જડિત સિંહાસન બનાવડાવ્યું - નગરને શણગારવામાં

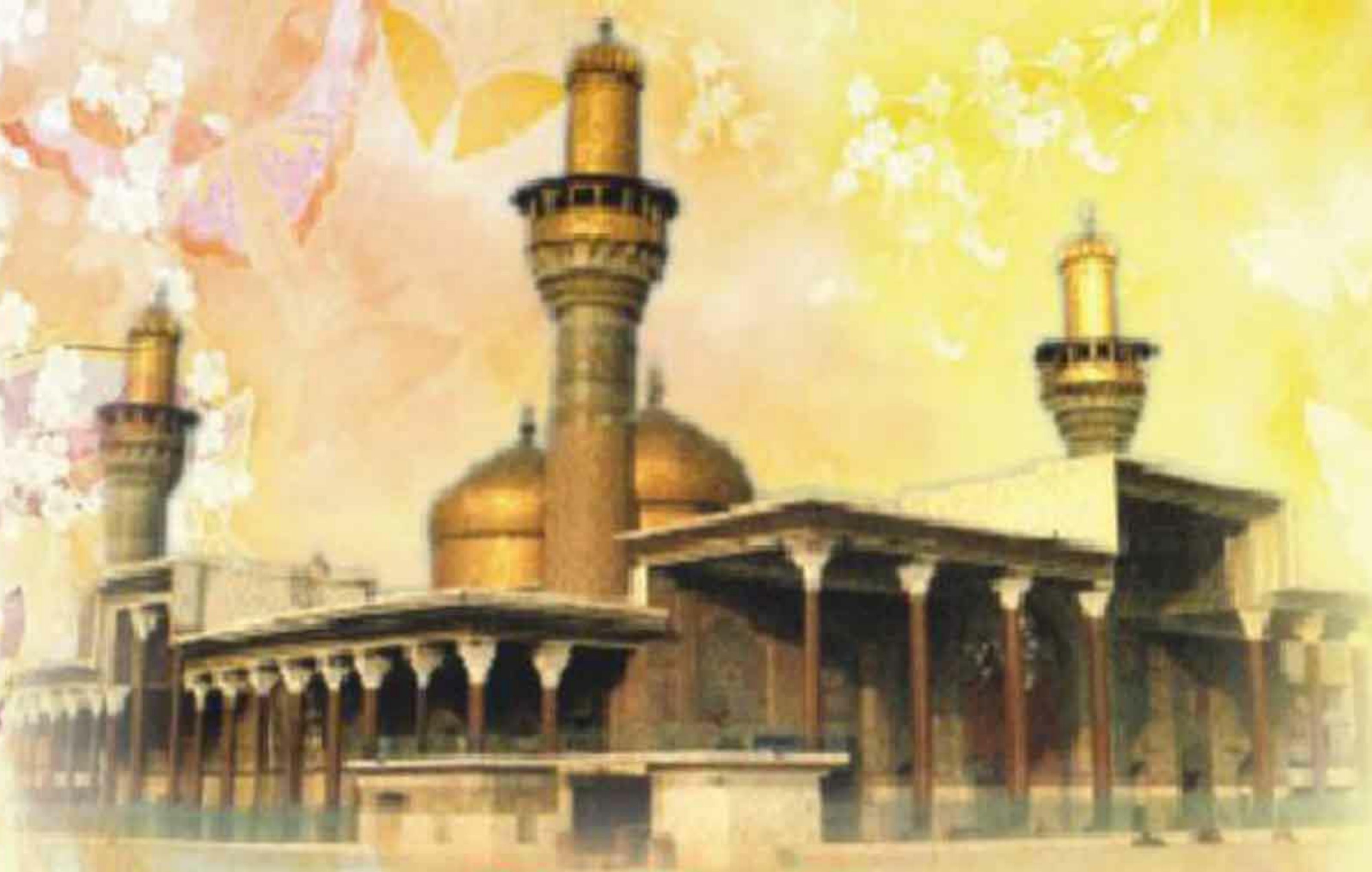
આવ્યું - તમામ નગરજનોને નવા વસ્ત્રો
ધારણ કરાવ્યાં - અભિનંદન સભાઓનું
આયોજન કરાવ્યું - સ્વાગત માટે ઢોલ-
નગારા બેંડવાજની વ્યવસ્થા કરવામાં આવી
અને નાચ-ગાન અને મદિરાપાનની મહેફિલો
સજાવવામાં આવી હતી અને બંદીઓને ત્રણ
દિવસ સુધી અત્યંત અપમાન સાથે શામ

નગરના દરવાજે રોકી રાખવામાં આવ્યા, પછી તેમને ચઢીદના દરબારમાં
બંદીવાન અવસ્થામાં જ લાવવામાં આવ્યાં અને ત્યાં પણ તેમને અપમાનિત
કરવા પ્રયત્ન કરવામાં આવ્યાં. પરંતુ ઈમામ સજ્જાદ અને જનાબ ઝચ્ચબ
અ.સ. અને જનાબ ફિઝઝાના ખુલ્લાઓ અને તેમના વાર્તાલાપની શરૂઆત
થઈ તો ચઢીદને પોતાનું શાસન જ સંકટમાં આવી ગયેલું સાફ દેખાઈ આવ્યું.
તેણે ખતરો જોઈ લીધો અને બંદીઓને કેદખાનામાં નાખી દીધાં અને ત્યાં પણ
તેમના ઉપર હદ વિનાના અત્યાચાર કરવામાં આવ્યાં. જેના માટે ઈમામ
સજ્જાદ અ.સ.એ ફરમાવ્યું છે કે ‘(ત્યાં) રાત્રીની ઝાકળ અને દિવસના
તાપથી રક્ષણ માટે ઉપર કોઈ છત જ નહોતી અને અમને ખાવાનું એટલું ઓછું
આપવામાં આવતું હતું કે જે બંદીવાન બાળકો માટે પણ પૂરતું નહોતું.’

یا ابا عبد الله

પુશાલીનો દિવસ

(ઈમામ મૂસિયે કાઝિમ અ.સ.ની વિલાદત)

એક પ્રખ્યાત રિવાયત પ્રમાણે અપણાં સાતમા ઈમામ હઝરત ઈમામ મૂસિયે કાઝિમ અ.સ.ની વિલાદતે બાસઆદત ૧૨૮ હિજરીના સફર માસની ૭ મી તારીખે મક્કા અને મદીનાની વચ્ચે સ્થિત “અબવાઅ” નામના સ્થળે થઈ હતી, તેથી આપણાં માટે આ દિવસ ઘણી ખુશી અને પ્રસન્નતાનો છે. વહાલા બાળકો ! મોહર્રમ માસ શરૂ થતાંની સાથે જ આપણે ઈમામ હુસૈન અ.સ.નો શોક પાળવાનું શરૂ કરી દીધું હતું અને આ શોક આપણે ૮ રબીઉલ અવ્વલ સુધી સતત રાખીએ છીએ. આ દરમિયાન ૭ મી સફર એ એકમાત્ર તારીખ છે જેમાં આપણને આ વિલાદતને કારણે ખુશાલી મનાવવાનો પ્રસંગ પ્રાપ્ત થાય છે તેથી આપણે આ દિવસે અહલેબૈત અ.સ. પ્રત્યેનો પ્રેમ સાબિત કરવા માટે ખુશાલી પણ મનાવવી જોઈએ. આપણાં સાતમા ઈમામ અ.સ.ના બાબા છટ્ટા ઈમામ અ.સ.નો જ ઈર્શાદ છે કે “અમારો ચાહવાવાળો એ જ છે કે જે અમારા શોકમાં મગ્ન અને અમારી ખુશાલીના પ્રસંગોએ ખુશ રહે છે.”

આપણા સાતમા ઈમામ જ્યારે જગતમાં જન્મ પામ્યા ત્યારે આપ અ.સ.ના બાબા ઈમામ સાદિક અ.સ. અને તેમના આદરણીય માતા હમીદા ખાતૂને આપનું નામ આપણાં રસૂલ સ.અ.વ. પહેલાંથી જણાવી ગયાં હતા તે પ્રમાણે આપનું મુબારક નામ મૂસા રાખ્યું.

બાળકો ! તમે જાણતાં જ હશો કે આપણાં એક નબી અને રસૂલનું નામ પણ મૂસા હતું. જે “બની ઇસ્રાઈલ”ની કોમમાંથી હતાં અને ફિરઓન બાદશાહના સમયગાળામાં ખુદાના દીનનો પ્રચાર-પ્રસાર કરતાં હતાં.

આપણા સાતમા ઇમામનું નામ તો મૂસા રાખવામાં આવ્યું હતું પરંતુ આપને કાઝિમ- અબ્દેસાલેહ - સાબિર - ફકીહ - અમીન અ.સ. ના નામોથી પણ સંબોધવામાં આવે છે અને આપની ‘કુનીયત’ અબુલ હસન હતી. હા મિત્રો ! તમે એ પણ જાણી લો કે આનાથી પહેલા આપણાં પહેલા ઇમામ અ.સ., આપણાં ચોથા ઇમામ અ.સ. અને આપના પછી આપણાં આઠમાં અને દસમાં ઇમામ અ.સ.ની “કુનીયત” પણ અબુલ-હસન હતી.

આમ તો આપણાં બધા ઇમામો બાળપણથી જ ઇમામ હોય છે અને ખુદાના દીનને લોકો સુધી પહોંચાડવાનું કાર્ય કરતાં જ હોય છે પરંતુ આપે આપના બાબા પછી જ ઇમામતની જવાબદારી સંભાળી હતી અને લોકોને હિદાયત ફરમાવવા લાગ્યા હતાં.

આપના વિષે વિદ્વાનોએ ઘણી વાતો લખી છે. દા.ત. ઇબ્ને હજર (એક પ્રખ્યાત વિદ્વાન અને લેખક) કહે છે કે “ઇમામ મૂસિયે કાઝિમ અ.સ. પોતાના વડવાઓના જ્ઞાન અને વિદ્વતાના વારસદાર હતાં અને (દરેક વિદ્યામાં) ઉચ્ચતા અને નિપૂણતા ધરાવતાં હતાં. તેથી જે આપ અ.સ.નો લકબ કાઝિમ પડી ગયો હતો.” અને અલ્લાહના ઇરફાન - વિદ્યાઓ અને દાન-પૂણ્યમાં આપનો જોટો જડે તેમ નથી. તેવી જ રીતે ઇબ્ને તાઉસ ફરમાવે છે કે “ઇમામ મૂસા અ.સ.ની સેવામાં તેમના અનુયાયીઓ અને સાથીઓ મોટી સંખ્યામાં આવતાં હતાં અને ઇમામ અ.સ.જે મસાઈલ અને મુશ્કેલીઓ વિશે બચાવ ફરમાવતા હતાં તેને તેઓ લખી લેતા હતાં ” (અનવારુલ-બહ્યા પા. ૧૪૦)

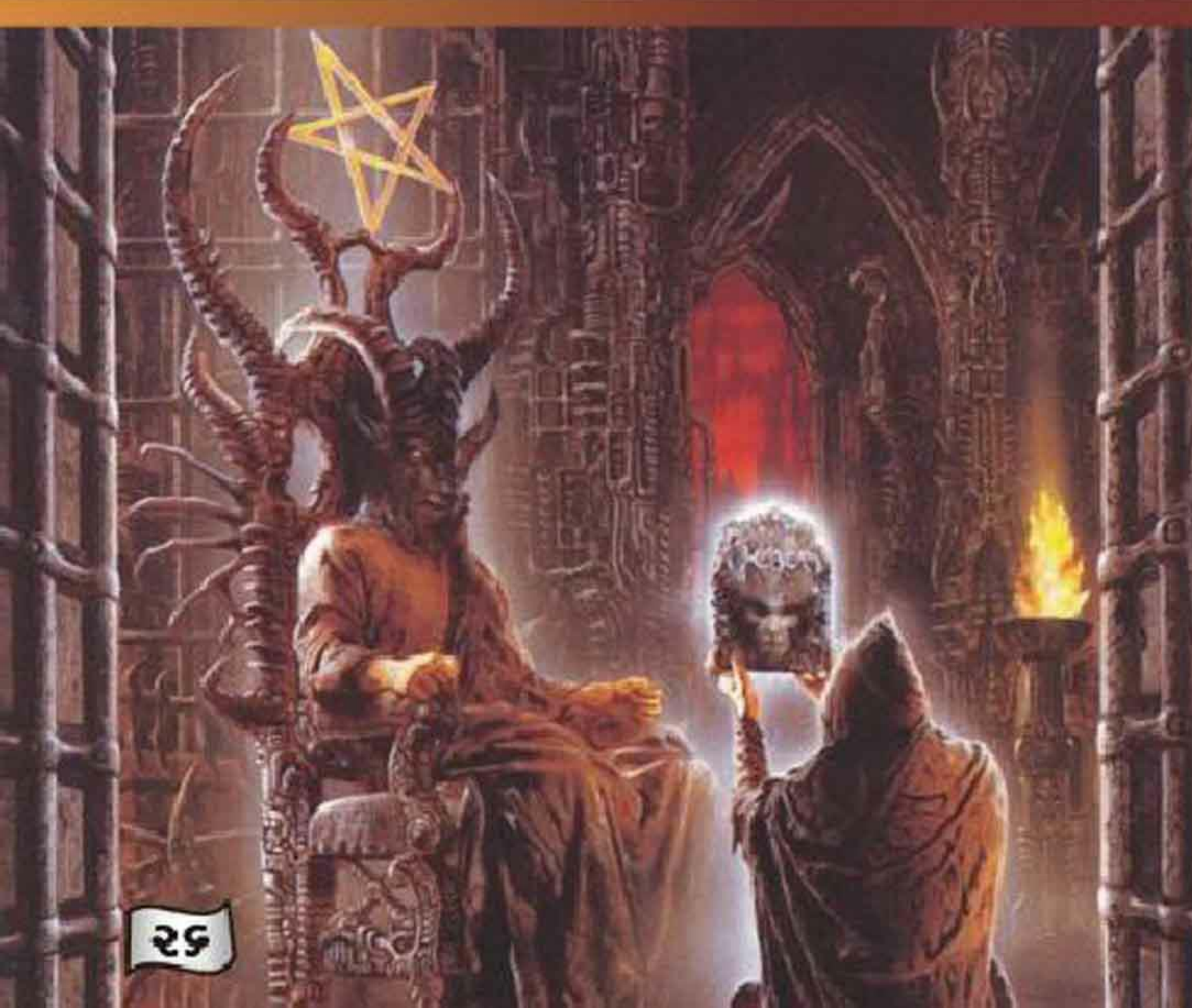
આપના લગભગ ૩૦ કે ૩૭ સંતાનો હતાં જેમાં ઇબ્રાહીમ- અબ્બાસ - કાસિમ- અબ્દુલ્લાહ - ઇસ્હાક - ઝૈદ - ફઝલ - હસન ના નામો મળે છે. ઇમામ રિઝા અ.સ. અને તેમના પ્રખ્યાત બહેન ફાતેમા માઅસૂમએ કુમ પણ આપના સંતાનો છે.

શયતાન - શિવાયતે માઅસૂમ પ્રમાણે

શયતાનની જ્યાં કુરઆનની આયતોમાં બુરાઈ કરવામાં આવી છે ત્યાં ઘણી શિવાયતોમાં પણ શયતાનનો પરિચય આપવામાં આવ્યો છે અને તેના કાળા કામો પર પ્રકાશ નાંખવામાં આવ્યો છે. આપણાં વહાલા નબી સ.અ.વ. અને અઝીઝ માઅસૂમીન અ.સ.એ દરેક પ્રસંગે શયતાનથી બચીને રહેવાની અને તેની જાળમાં નહીં ફસાવવાની તાકીદ કરી છે અને તે માટેના રસ્તા પણ સૂચવ્યાં છે. આવો - તે અંગેની કેટલીક હદીસોનું મનન કરીએ.

- ★ આ શયતાન મનુષ્ય માટે એક ભૂખ્યો વરૂ છે. (નબીએ અકરમ સ.અ.વ. - નહજુલ ફસાહા - ૩૫૨)
- ★ ઈબ્લીસ (શયતાન) ખુદાનો શત્રુ છે.
(રસૂલે અકરમ સ.અ.વ.) (ખિદાઈલ અનવાર- ભાગ ૬૦, પા. ૨૪૧- ૨૬૬)
- ★ શયતાનનો ફરેબ ગુમરાહ કરે છે અને મનુષ્યને લાલચમાં સપડાવી દે છે.
(ઈમામ અલી અ.સ. ગરૂલ હુકમ - ભા. ૪, પા. ૩૭૮)
- ★ શયતાન ગુમરાહ કરવાવાળો છે. (ઈમામ અલી અ.સ. - નહજુલ બલાગાહ - હિકમત - ૩૧૫)
- ★ શયતાન તમને (સદકાર્યોથી) રોકી રાખનાર અને (બુરા કાર્યોમાં) સંડોવી દેનાર છે.
(ઈમામ અલી અ.સ. - નહજુલ બલાગાહ - મકતૂબ - ૭૩)
- ★ શયતાનની ફરેબી જાળ અને (તેના) રસ્તાથી ડરતાં રહો. (નહજુલ બલાગાહ - ૧૫૧)
- ★ ઈબ્લીસ (શયતાન) અને તેની દુશ્મનાવટ પ્રત્યે જાગૃત રહો.
(નહજુલ બલાગાહ - ખુલ્લા - ૧)
- ★ જે વ્યક્તિ સત્ય અને અસત્ય (હક અને બાતિલ) વચ્ચે અસમંજસમાં હોય તેને શયતાનોના ડાબળાઓ નષ્ટ કરી દે છે. (નહજુલ બલાગાહ - હિકમત - ૩૦)

- ★ નિઃશંકપણે શયતાનની જાળ શક્તિશાળી - તેની લુચ્યાઈ મોટી અને તેનું ઝેર અત્યંત કાતિલ હોય છે.
(નહજુલ બલાગાહ - ખુલ્લા ૨૩૪)
- ★ શયતાન મનુષ્યોને ગુનાહો તરફ દોરે છે.
(ઈમામ સાદિક અ.સ. - ઉસૂલે કાફી)

અમારા પ્રશ્નો તમારા જવાબો

- પ્રશ્ન-૧: સફર માસમાં કયા બે માસુમોની શહાદત થઈ હતી ?
(અ) ઈમામ હસન (અ.સ.) / ઈમામ અલી (અ.સ.)
(બ) નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.) / જનાબે મેહરા (સલા.)
(ક) ઈમામ હસન (અ.સ.) / નબીએ અકરમ (સ.અ.વ.)
(ડ) ઈમામ સાદિક (અ.સ.) / ઈમામ હસન (અ.સ.)
- પ્રશ્ન-૨: કયા ઈમામના જનાઝા ઉપર તીરોનો વરસાદ થયો હતો ?
(અ) પહેલા ઈમામ (બ) બીજા ઈમામ
(ક) અગિયારમા ઈમામ (ડ) ત્રીજા ઈમામ
- પ્રશ્ન-૩: કરબલાના શહીદોનું ચેહલુમ કઈ તારીખે હોય છે ?
(અ) ૨૧ સફર (બ) ૧૦ સફર (ક) ૨૦ સફર (ડ) ૩૦ સફર
- પ્રશ્ન-૪: ૭ સફર, હી.સ. ૧૨૮ ના દિવસે કયા ઈમામની વિલાદત થઈ હતી ?
(અ) ઈમામ રઝા (અ.સ.) (બ) ઈમામ કાઝીમ (અ.સ.)
(ક) ઈમામ બાકિર (અ.સ.) (ડ) ઈમામ અશકરી (અ.સ.)
- પ્રશ્ન-૫: કયા સાહબી ઈમામ હુસૈન (અ.સ.)ના પ્રથમ ઝવ્વાર હતા ?
(અ) જનાબ ઝાબીર (બ) જનાબ સલમાન ફારસી
(ક) જનાબ નાફેઅ (ડ) જનાબ મુખ્તાર
- પ્રશ્ન-૬: શહીદાને કરબલાના ચેહલુમના દિવસે કઈ ઝિયારત પઢવાને ઈમામ અશકરી (અ.સ.)એ મોમીનની પહેચાન બતાવેલ છે ?
(અ) ઝિયારતે જામેઆ (બ) ઝિયારતે આશુરા
(ક) ઝિયારતે અરબઈન (ડ) ઝિયારતે વારેસા
- પ્રશ્ન-૭: સફર માસમાં કઈ જંગ થઈ હતી ?
(અ) સિફ્ફીન (બ) કરબલા (ક) બદ્ર (ડ) હોનચન
- પ્રશ્ન-૮: કરબલાના અસીરોમાં કયા ઈમામ ઝંઝીરોથી જકડાયેલા હતા ?
(અ) બીજા ઈમામ (બ) ચોથા ઈમામ (ક) છઠ્ઠા ઈમામ (ડ) નવમા ઈમામ
- પ્રશ્ન-૯: કરબલાના અસીરોને ક્યાં ક્યાં લઈ જવામાં આવ્યા ?
(અ) બાઝારે શામ (બ) દરબારે શામ (ક) ઝિન્દાને શામ (ડ) બધા સાથે
- પ્રશ્ન-૧૦: ઈમામ હુસૈનની શહાદત પછી કયા મલિકને જનાબે સકીનાને તમાચા માર્યા હતા ?
(અ) શીમ્ર મલિક (બ) ખુલી મલિક
(ક) હુરમલા મલિક (ડ) યઝીદ મલિક

બાળકોની ડાયરી

વહાણ ભરવડો,

આ પાનું તમારું રહેશે. તમે કોઈ પાર્થિવ વસ્તુ, કાગળ પેંડિંગ, વિગતે કુવડો વિગતે પોશાક

જેથી તમારું પોશાક આ પાનું ભરું ભરું રહે !

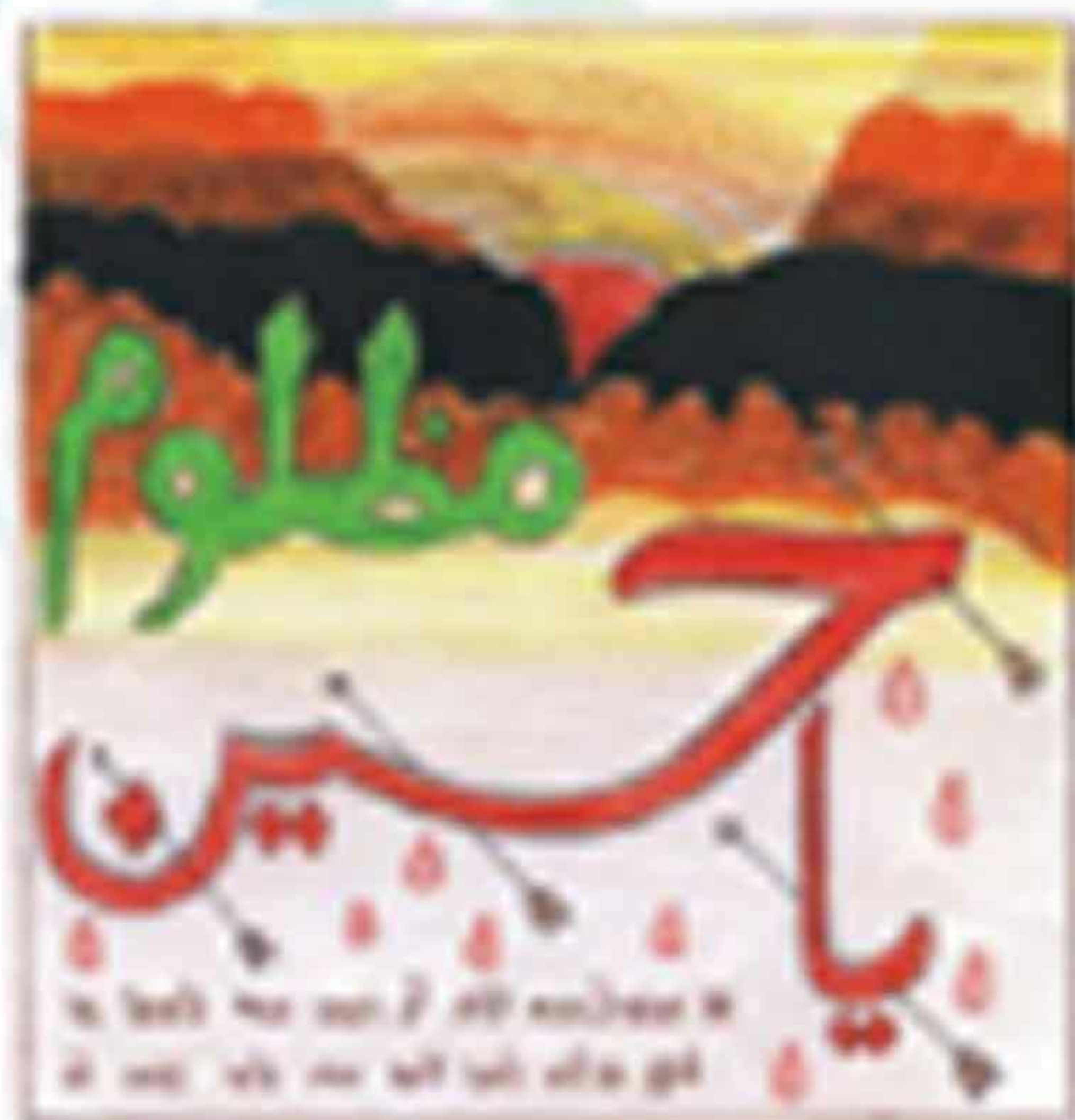
સાથે ઝામનું નામ, સરનામું, ઉંમર લખવાનું ભૂલ્યા નહીં !

ઝામણી કામચાલ,
સોલી સોલ, કાપુલ.

ઝામણી મોંઘી કામ ચે,
ઝામણી સોલ, કાપુલ.

ઝામણી કામચાલ કામચાલ
કામચાલ કામચાલ
કામચાલ કામચાલ

ઝામણી કામચાલ કામચાલ કામચાલ,
કામચાલ, કામચાલ.

ઝામણી કામચાલ કામચાલ કામચાલ,
કામચાલ, કામચાલ.

E-mail : hadimask@yahoo.com

સાચા જવાબો

વહાલા બાળકો !

ગયા અંકના પ્રશ્નોના સાચા જવાબો આ પ્રમાણે છે. તમે તમારા જવાબો આનાથી મેળવી લો.

પ્રશ્ન-૧ હમ્મરત ઈમામ હુસૈન અ.સ.ની શહાદત કઈ સન હિજરીમાં થઈ હતી ?

(બ) સન ૬૧ હિજરી

પ્રશ્ન-૨ અસ્લાબેફીલ મહોર્મની કઈ તારીખે અબાબીલ પક્ષીના શિકાર થયાં હતાં ?

(બ) પાંચમી

પ્રશ્ન-૩ કોણે મૃત્યુને મધથી પણ વધારે મધુર ગણાવ્યું છે ?

(બ) હમ્મરત અલી અકબર અ.સ.

પ્રશ્ન-૪ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ને કયા મેદાનમાં શહીદ કરવામાં આવ્યાં હતાં ?

(અ) કરબલાનું મેદાન

પ્રશ્ન-૫ હમ્મરત અલી અ.સ.ની બહેનનું નામ શું હતું ?

(બ) ઉમ્મે હાની

પ્રશ્ન-૬ ઉમ્મતે મુહમ્મદી સ.અ.વ.ની અફઝલીયત (શ્રેષ્ઠતા) ના કારણો પૈકી નીચેનું કયું કારણ છે ?

(બ) આશૂરા

પ્રશ્ન-૭ દઅબલ ખિઝાઈએ કયા ઈમામના ઘરે દર્દનાક મરસિયો પટ્યો હતો ?

(અ) ઈમામ રિઝા અ.સ.

પ્રશ્ન-૮ જનાબ અબ્બાસ અ.સ.નો કોઈ લકબ જણાવો.

(બ) સકકાયે હરમ

પ્રશ્ન-૯ કયા હિન્દુસ્તાની વંદનીય વ્યક્તિએ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના જીવનપ્રસંગમાંથી બોધ ગ્રહણ કરીને હિન્દુસ્તાનને સ્વતંત્રતાનો માર્ગ ચીંધ્યો હતો.

(ક) ગાંધીજી

પ્રશ્ન-૧૦ ઈમામ હુસૈન અ.સ.ના હાથ (બાહુઓ)ને કોણે કાપી લીધા હતાં ?

(ક) ખૂલી

"હાદી" માસિકના મેમ્બર બનવા માટે સંપર્ક કરો :

અમદાવાદ : (૧) શબ્બીરભાઈ નુરાની ફોન : ૯૩૭૬૧ ૬૮૩૦૬

(૨) મોલાના ઝફરુલ હસન ફોન : ૯૩૨૭૫ ૩૬૬૩૮

(૩) ઝાફીરભાઈ મોમીન ફોન : ૯૩૨૭૦ ૪૧૩૧૪

ભાવનગર : મુસ્તાકભાઈ વિરાણી ફોન : ૯૮૨૪૫ ૩૮૧૧૪

મહુવા : (૧) અબ્બાસભાઈ મિઠાણી એગ્ઝ માર્ટ ફોન : ૯૮૨૪૪ ૯૬૯૪૨

(૨) ભંભેરા મોહમ્મદ હુસૈન જફરઅલી ફોન : ૯૪૨૮૧૨૩૨૩૩

કાણોદર : નૌશાદભાઈ, જફરી ચેનલ ફોન : ૯૯૯૮૭ ૭૩૬૧૧

ભરૂચ : જાવેદભાઈ ડોસાણી

સેલવાસા : ગુલામ અબ્બાસભાઈ દેવજાણી ફોન : ૯૮૨૫૯ ૯૯૯૭૮

ઘોળકા : (૧) કમરઅલીભાઈ મોમીન (૨) મોલાના આલીમઅલી

ડેડીયાપાડા : રિઝવાનહુસૈન અમીરઅલી રાજાણી ફોન : ૯૪૨૭૧ ૭૫૨૩૧

તળાજા : મોહસીન અલી જી.ભૂરાણી ફોન : ૯૯૧૩૬૦૭૧૧૦

રાજૂલા : મોલાના હસન મહદી ફોન : ૯૯૦૪૧૪૬૧૧૦

સીહોર : મોલાના દિલબર હુસૈન ફોન : ૯૯૦૯૪૭૧૪૭૨

મુંબઈ : અલઈમાન બુક સેન્ટર (પાલાગલી) ફોન : ૯૮૧૯૦૧૦૨૨૮

દુરીંગ એજન્ટ : શબ્બીરઅલી હસનઅલી પ્રમાણી ફોન : ૯૪૨૬૪ ૬૧૪૯૨

નોંધ : સભ્ય તથા એજન્ટ મિત્રોને નમ્ર અરજ છે કે નવા વર્ષનું લવાજમ મોકલી આપવા વિનંતી.

સઘીલે મેં લગા દે સાકીયા યાદે સકીનામેં
તેરા મમજૂન અઘ્વાસો અલમઅસદાર હો જયો
-આદિત કસરવી (ર.દ.)

HADI MASIK

: Publishers :

Hauza-e-Ilmiyah Imam Khomai (R.A.)

Goldenpark, Vatva, Ahmedabad. (Guj.) INDIA - 382440.
Ph. : 079 - 25892786, +91-94266 78614, +91-94266 78612

E-mail : hadimasik@yahoo.com

Printed by : PRINTWELL PRINTERS, Ahmedabad. (M) 9898001474

